Debrecen, 1931. XXXV. évfolyam 181. szám. Péntek, augusztus 14.

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

Előfizetési ára egy hóra 3 P negyedévre 9 P
Egyes szám ára hétköznap 10 fill., vasárnap 20 fill.
Kiadóhivatal: Kossuth-utca 3. szám, I. emelet

Felelős szerkesztő
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség József kir. herceg-utca 16. szám
Telefonszámok: Kiadóhivatal 41.
Szerkesztőség: 3-48 — (éjjel 8-37.) Nyomda 3-47

Kétszázezer pengős óriási szeszpanama Debrecenben

(Tudósitás a 3-ik oldalon)

Tömeghisztéria

Az alatt az idő alatt, amig országunk vezető emberei komoly gonddal keresik az utját a pénzügyi válságból való kibontakozásnak, sajnos, a kelleténél többen akadnak olyanok, akik saját önző céljaikra szeretnék kihasználni a hirtelen előállott nehéz helyzetet a kisemberek tájékozatlanságát és hiszékenységét. A háboru utólsó éveiből és az inflációs korszak keserü emlékü napjaiból ismeretes siberek és spekulánsok hada vakmerő rohamot akart intézni a pengő kurzusa ellen és ennek a támadásnak előkészitéseképen már hosszu hetek óta folynak a suba alatt mindenféle hiresztelések kiszámitottan azzal a célzattal, hogy a közbizalom megrenditése által ujra elkövetkezhessék a zavarosban való halászásnak csömörletes kora. Ennek az aknamunkának következménye az a hisztérikus örület, amely az alsóbb néposztályokban arra vezetett, hogy az ezüst pénz máról-holnapra tezauráltassék a harisnyákban, meg a ládafiókokban. Sajnos, az alacsonyabb intelligenciáju körökben sikerült is, reméljük, csak pillanatnyilag, a papirpénz hitelét megingatni ugy annyira, hogy komoly bonyodalmakat idézett elő a gazdasági forgalomban az ezüstpénz mesterséges eltüntetése. Ennek a sötétben dolgozó aknamunkának egy másik eredménye, hogy ujra feljütötte fejét az az árdragitási hajlandóság, amely, azt hittük, örök időkre kivégeztetett a magyar gazdasági életből. Sokan azok közül, akik a legutolsó hetekig állandóan a vásárlási kedv csökkenése miatt panaszkodva, meredező szemekkel nézték áruraktáruk felhalmozott készleteit, szorongással lesve a vevőt, most egyszerre felülkerekedtek és indokolatlan cimeken felárat kezdenek szabni áruiknak, amely az elmult idők legsötétebb napjaira emlékeztet.

Amikor a legnagyobb undorral és megvetéssel számolunk be az üzéreknek és spekulánsoknak erről a tisztességtelen, hazafiatlan és megbélyegzően önző manővereiről, szükségesnek és célszerünek tartjuk, hogy olvasóközönségünket tájékoztassuk némely olyan dologról, amelynek kellő meggondolása után arra kell vezetnie, hogy ne üljön fel a nemzet a gazdagodni akaró rémhirterjesztőknek és álgazdasági váteszeknek. Külföldről hozzánk érkezett hivatalos jelentésekből és magánértesüléseink nyomán a leghatározottabban állitjuk azt, hogy a pengő értéke semmiféle eltolódást nem szenvedett a külföldi pénzpiacokon. Párisban, Londonban, Rómában és a világ minden olyan pontján, ahol a gazdasági élet lüktet, ugyanolyan értékben váltják be ugy magánosok, mint a bankok a papirpengőt, mint amint az a zürichi börze kurzusának megfelel. Nem áll tehát az a sutyomban terjesztett hiresztelés, hogy a pengő nemzetközi értékelése akár egy fillérrel is leszállott volna. Nincs tehát semmi ok arra, hogy a közönség kételyeket támasszon is a pengő jósága iránt. A kibocsájtott magyar bankjegyek a nemzetközi bankpraxis által előirt módon és mértékben vannak fedezve arany által, botorság tehát azt hinni, hogy az ezüst pengő akár formai, akár beértékben többet érne, mint a papir.

Ami pedig az árdrágitási tendenciát illeti, szintén határozottan kijelenthetjük annak teljes jogosulatlanságát. Alkalmunk volt a Nemzeti Bank egyik főtisztviselőjével érintkezni, aki a devizaügyek vezetésével van megbizva és ennek egész bizalmasan tett információja szerint bár a valutaforgalom az ismert okok következtében korlátozva van egyelőre, idegen valutához mindenki hozzájuthat a Nemzeti Bank révén és készletéből, akinek erre akár üzleti, akár pedig egészségi okokból szüksége van.

A korlátozás mindössze csak arra szoritkozik, hogy a megrémülésre hajlamos nagyközönség rá ne vethesse magát az idegen valutákban való spekulációra és ezáltal komoly bajokat ne okozhasson a magyar közgazdaságnak. Nincs ok tehát semmiféle rémlátásra és ijedelemre. Arra ellenben igen, hogy a törvény keze sujtson le mindazokra, akik a legelső alkalmat, a nemzet nehéz helyzetét sem átallják kihasználni arra, hogy az állam hitelének megrongálása és a közbizalom megrenditése által azt a hasznot csikarják ki maguknak, amire csak a tisztességes munka birhat igényjogosultsággal.

A JÖVŐ HÉTEN MEGSZÜNIK A BANKZÁRLAT

Négy kormányrendeletet fogadott el a 33-as bizottság a pénzügyi helyzet szanálására

Szombaton jelenik meg a hivatalos lapban a négy szanálási rendelet
Wekerle pénzügyminiszter nagy beszédet mondott a magyar helyzetről
Szombaton megkapjuk az ötmillió fontos külföldi kölcsönt

A bankbetétek felszabaditásáról, az aranypengő bevezetéséről, a garanciaszindikátusról és a földtehermentesitésről szólnak a rendeletek

Budapest, augusztus 13.

A 33-as országos bizottság nagy érdeklődés közepette kezdte meg csütörtökön délelőtt tiz órakor ülését. A bizottság tagjai szinte teljes számban megjelentek az ülésen.

A kormány részéről már tiz órakor előtt megérkezett Bethlen István gróf miniszterelnök és Wekerle Sándor pénzügyminiszter. Nyomban követte őket Bud János kereskedelmi miniszter, Mayer János földmivelésügyi, Károlyi Gyula gróf külügyminiszter és Ernszt Sándor népjóléti miniszter.

Az ülés megnyitása után azonnal Wekerle Sándor pénzügyminiszter kezdte meg több óra hosszat tartó beszédét, amelyben ismertette az ország gazdasági és pénzügyi helyzetét.

Hivatalos jelentés a 33-as bizottság üléséről

A 33-as bizottság ülése egynegyed 2 órakor ért véget és ekkor a következő hivatalos kommünikét adták ki:

„A 33-as országos bizottság a mai napon ülést tartott, amelyen a kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, gróf Károlyi Gyula külügyminiszter, Zsitvay Tibor igazságügyminiszter, Bud János kereskedelemügyi miniszter, Mayer János földmivelésügyi miniszter, Ernszt Sándor népjóléti miniszter és a gazdasági minisztériumok államtitkárai vettek részt. A bizottság tagjai, gróf Somssich László kivételével, akit betegsége akadályozott megjelenésében, teljes számban megjelentek.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter közel háromórás beszédében teljes és átfogó tájékoztatót adott az ország pénzügyi és gazdasági helyzetéről. Részletesen ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány az államháztartás egyensulyának feltétlen biztositása érdekében tenni kiván. Ismertette továbbá az államkincstár minden irányu kötelezettségeit, valamint a betétekre vonatkozó augusztus 15-től kezdődőleg teendő intézkedéseket és a kiadandó egyéb gazdasági irányu rendelkezéseket.

Bethlen István gróf miniszterelnök politikai szempontból világitotta meg a felmerült kérdéseket.

A bizottság Temesváry Imre előadó jelentésének meghallgatása után ülésének folytatását délután 5 órára halasztotta.

A 33-as országos bizottság értekezlete után Wekerle Sándor pénzügyminiszter a bizottság egységespárti képviselőtagjaival az előterjesztett rendelettervezetekre és az ezekkel kapcsolatos problémákra vonatkozóan hosszabb megbeszélést foly-

16 oldalas lap ára 10 fillér

tatott és a képviselőknek több kérdésben részletes felvilágositást adott.

A bizottság délutáni ülése

A 33-as bizottság délután 5 órakor folytatta ülsét, amelyen a kormány részéről gróf Bethlen miniszterelnök, Wekerle Sándor, Ernszt Sándor, gróf Károlyi Gyula miniszterek és az államtitkárok vettek részt.

A bizottság tárgyalás alá vette a kormány által kiadandó négy rendeletet, amelyet a betétekre vonatkolzólag augusztus 15-től kezdődőleg teendő intézkedésekről, továbbá a pengő értékben megállapitott pénztartozások, arany pengőben való meghatározásáról egy közérdekü hitelközvetitő intéze létesitéséről, végül a földteher rendezés előmozditásához szükséges intézkedésekkel kapcsolatos árverési határidő meghosszabbitásáról szólnak.

A bizottság mind a négy rendeletet részleteibn is letrgyalta s azokat a bizottság által ajánlott módositásokkal elfogadta. A bizottság legközelebbi ülését ma délelőtt 11 órakor tartja

A kormány szanálási tervezete

A kormány egyébként nagy szanálási programot készitett el az elmult napokban, amely két részből áll:

1. Az államháztartás egyensulyának helyreállitása a kiadások apasztásával.

2. Az egyensuly biztositása uj bevételi források megnyitásával és az eddigi bevételi lehetőségek növelésével.

Rendelettervezetek a betétek felszabaditásáról

A kormány a 33-as bizottság ülése elé tárja azokat a rendelkezéseket, amelyeket a bankkorlátozások megszüntetésével kapcsolatban óhajt életbeléptetni. Illetékes helyről szerzett értesülés szerint Wekerle Sándor pénzügyminiszter, aki közel háromórás expozét tartott a bizottság ülésén, bemutatta azt a négy rendelettervezetet, amelyet a kormány a legsürgősebben kibocsátani szándékozik. Ezek a rendeletek a bankbetétek teljes felszabaditására irányulnak és ezzel összefüggésben teszik meg a további szükséges intézkedéseket is.

A négy rendelettervezet

a következő kérdésekben intézkedik. Az első rendelettervezet felszabaditja a bankbetéteket augusztus 15-iki hatállyal, Budapesten háromnapos, vidéken valószinüleg egyhetes felmondással. Ez a felmondási idő azért szükséges, hogy a betétek folyósitásában semmiféle fennakadás ne történhessék. Három nap elteltével azonban a rendelet szerint minden felmondott betétet folyósitani kell.

Az aranypengő bevezetése

A második rendelettervezet az aranypengő bevezetéséről intézkedik. Kimondja, hogy a betétek értéke az arannyal egy értéküvé válik, ami azt jelenti, hogy bármilyen időpontban kerülne is sor a betétek kifizetésére, azoknak mindenkor aranyértékük lesz és aranyértékben folyósitják. Ez a rendelet a betevőket a spekulációtól akarja teljes mértékben megvédeni, mert lehetetlenné teszi, hogy rémhirekkel és más módon használhassa ki bárki is a helyzetet a betevők kárára.

Garancia Szindikátus létesitésére

A harmadik rendelettervezet a garancia-szindikátus létesitéséről intézkedik. A kormány a garancia-szindikátust olyképpen kivánja megállapitani, hogy a bankok, a nagyipar és az állam egyformán vállalnak részesedést a szindikátusban, amely körülbelül 50—60 millió pengő alaptőkével alakul meg, aszerint, amint azt a 33-as bizottság javasolni fogja. A garancia-szindikátus elsősorban azt a célt szolgálja megvalósitani, hogy a bankok még átmenetileg se kerülhessenek semmi körülmények közt nehéz helyzetbe a betétek folyósitása során. A bankok egymásért való garanciáját betetőzi az állam szavatossága, ugyhogy a bankbetétek teljes felszabaditása ezzel is olyan erőteljes alátámasztást nyer, ami a gazdasági élet zavartalan vérkeringését biztositani tudja.

Az eladósodott gazdák segitése

A negyedik rendelettervezet a földteherrendezésről szóló törvénnyel függ össze. A törvény végrehajtása ugyanis éppen a bankzárlat következtében leküzdhetetlen nehézségekbe ütközött és érdemben egyetlen eladósodott és önhibáján kivül bajba jutott gazdán sem lehetett segiteni. Felmerült tehát annak a szükségessége, hogy a földteherrendezési törvényben megállapitott határidőket megfelelően kitolják. A rendelettervezet szerint az eladósodott birtokosok ellen kitüzött árverés háromhónapos határidejét ujabb három hónappal meghosszabbitják. Hasonlóképpen ujabb határidőt állapitanak meg az eladósodott gazdák számára a teherrendezésre irányuló bejelentést illetőleg. Ez a bejelentési határidő augusztus 1-ével járt le, a rendelettervezet ezt a határidőt szeptember 1-ig akarja meghosszabbitani. Hogy az árverési határidőt mennyire tolják ki, az a 33-as bizottság állásfoglalásától is függ.

Ezt a négy rendeletet a kormány a lehetőség szerint már holnap reggel kibocsátja és szombaton reggel jelenik meg a hivatalos lapban.

Az export deficit megszüntetése

A kormány szanálási programjában döntő szerepe van az export hatalmas arányu megszervezésének. Fizetési mérlegünk 150 milliós hiányát a pénzügyminiszter előadása szerint könnyüszerrel fedezni lehet az exportból befolyó valutával.

Az export fejlesztésével elérhető bevételi többlet viszont a pénzügyminiszter felfogása szerint igen kis áldozattal megszerezhető — körülbelül tizmillió pengővel. Ha az állam ennyit áldoz az export különböző ágainak alátámasztására, illetőleg megszervezésére, a 150 milliós deficit a fizetési mérlegben megszünik.

Ezzel az exportkiterjesztéssel és fejlesztéssel még a 10 milliós előirányzat egyrésze is visszatérül, mert a vasut, posta és egyéb bevételek bizonyos mértékig megtérités nyujtanak az államnak. Ezenkivül még a munkanélküliség lényeges csökkentését is elérhetőnek véli a pénzügyminiszter az exportprogramnak a végrehajtásával.

Aláirás előtt áll az ötmillió fontos kölcsön

Básel, augusztus 13.

A magyar fontkölcsön, amely egyelőre 5 millió fontra rug, aláirás előtt áll. A kölcsön részleteit Franciaország, Olaszország, Svájc, Hollandia és a magyar bankok veszik át. Remény van arra, hogy egy későbbi időpontban még kb. 2 millió font fog kibocsátásra kerülni, amelyet az amerikai bankok vesznek át

Amerikai bankok értekezlete a Magyarországnak nyujtandó kölcsönről

Newyork, augusztus 13.

A newyorki Times mai száma közli, hogy a Chase bank, a National Citty bank, a Guaranty trust és az Internationale Acceptance bank kiküldöttei tegnap ülést tartottak, amelyen megbeszélték azokat a módozatokat, amelyek mellett jelenleg Magyarországon kihelyezett rövidlejáratu kölcsönök továbbra is meghagyhatók. Az értekezlet megállapitotta, hogy a tekintetbe jövő kölcsönök összege, aránylag csekély, kb. 50 millió fontról van szó.

A kihelyezések egyrésze 15—20 millió dollár értékü kötvény, amerikai kezekben van. A magyarországi rövidlejáratu kölcsönök fenntartására vonatkozó szerződés előreláthatólag a Baselben Németország részére megállapitott kikötéseket fogja tartalmazni.

Következetes nemzeti gazdasági program alapjait fogja lerakni a valutaletéti alap szervező bizottsága

Apponyi Albert gróf elnöklésével megalakult a nemzeti letétakció társadalmi bizottsága

A nemzeti valutaletét-akció eszméjének és keresztülviteli módozatainak megvitatása céljából gróf Apponyi Albert tegnap délután hivta meg az ország különböző gazdasági érdekképviseleteit a központi városháza alpolgármesteri üléstermében A megjelentek egyhangu felkérésére Apponyi Albert gróf elnökölt az ülésen, az előadói tisztet pedig dr. Friedmann Ignác ügyvéd töltötte be Beható tárgyalás után a megjelentek egyhanguan elfogadták a következő határozati javaslatot:

A társadalom összes vezetőköreinek bevonásával elakulion egy bizottság, amelynek feladata azt a tevékenységet megállapitani, amelyet a mai sulyos krizis megoldása körül a társadalomnak kell kifejteni és a maga egész sulyával ezeknek a társadalmi feladatoknak és a hozandó áldozatoknak teljesitését keresztülvinni. Ezáltal sikerülni fog ugy a hazai gazdasági élet nyugalmát biztositani, mint *egy következetes nemzeti gazdasági program alapjait lerakni*. Az alakulás egyelőre a gazdasági érdekképviseletek szerveiből indul ki, akiknek feladata lesz azoknak a társadalmi tényezőknek a bevonása is, amelyek elsősorban erkölcsi érdekeket szolgálnak, de éppen ezen minőségüknél fogva befolyást gyakorolhatnak a gazdasági életrei s. hazafiai kötelességteljesités eszméjének, a gazdasági tevékenység köreiben való átvitele folytán.

Az egybegyültek a bizottság elnökéül egyhangu lelkesedéssel Apponyi Albert grófot, ügyv. társelnökül pedig Szetrényi Józsefet választották meg. Az érdekelt képviseletek kiküldött tagjai megbeszélték, az akció utjainak kijelölésére és az organizáció módozatainak meghatározása végett szombaton délelőtt 10 órakor ülést tartanak. A nemzeti valutaletét-akcióról a bizottság elnöke, gróf Apponyi Albert a sajtót külön óhajtja informálni E célból a napilapok felelős szerkesztőit, illetőleg azok helyettestie pénteken délelőtt 11 órára hivta meg a központi városházára.

Kőbányába zuhant egy repülőgép

A München és Göppingen között közlekedő repülőgép Auendorf mellett a köd és eső miatt le akart szállani. Leszállás közben a gép surolt egy fát, majd amikor földreszállt, lezuhant az egyik ott levő kőbányába. A két pilóta meg sebesült, közülök az egyik sulyosan. Az utasok között Wiedmer igazgató sulyosan, 3 személy pedig könnyebben sérült meg.

Kirándulásoknál

szerezze be élelmiszer szükségletét nálunk, mert akkor jól fog étkezni még a Szaharában is és még sem fog többet költeni, — mint otthon. — Jót adunk olcsón.

Kontsek Géza
k. r. t.

VARRÓGÉP
SINGER VARRÓGÉPEK
JAVITÁS
SZAKSZERŰEN
ÉS GYORSAN.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Piac-utca 79. szám.

Kétszázezer pengős debreceni adócsalási ügyben nyomoz a pénzügyminisztérium

Reichmann Vilmos szesznagykereskedőt feljelentették, mert 900 hektoliter denaturálásra szánt szeszt finomitott állapotban hozott forgalomba s nem fizette be az adóját

Pénzügyminisztériumi főtisztviselők egy hónap óta nyomoznak a bonyolult adócsalási ügyben

Két millió pengő pénzbüntetés vár a „szeszkirályra", ha a vizsgálat igazolja a vádakat

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A városban hetek óta sokat suttognak bizonyos szeszpanamáról, ezideig azonban a beavatottakon kivül senki sem tudott semmi pozitivet. Egyesek nagyarányu szeszcsempészésről, mások szeszhamisitásról beszéltek, de hogy ki, vagy kik követték el a visszaéléseket és mit csináltak tulajdonképpen, a mai napig sem jutott nyilvánosságra. A hivatalos körök elzárkóznak minden felvilágositás elől és igy nekünk is csak hosszu utánjárás után sikerült megtudnunk a valót, amely minden tulzottnak látszó hireszteléstül felülmul. Három év óta olyan szeszmanipulációk folytak Debrecenben, amelyekre az utóbbi évtizedben Magyarország területén nem volt példa.

A panama középpontjában Reichmann Vilmos debreceni szesznagykereskedő, az ismert „szeszkirály" áll. Reichmann Vilmos három esztendő leforgása alatt közel 200.000 pengővel kárositotta meg a magyar államkincstárt és talán még ma is vigan folytatná tovább manipulációit, ha a véletlen fényt nem derit az egyes vonatkozásaiban még ma is meglehetősen homályos és bonyolult panamázásra.

Egy elbocsájtott alkalmazott feljelenti Reichmann Vilmost

Körülbelül hat héttel ezelőtt V. M. aláirással feljelentés érkezett a pénzügyminisztériumba. Mint később kiderült, a feljelentést Reichmann Vilmos egyik elbocsájtott alkalmazottja tette meg és olyan dolgokat állitott, amelyek ugyancsak felkeltették a pénzügyminisztérium érdeklődését, dacára annak, hogy V. M. akkor még távolról sem volt tisztában azzal, hogy mi is történik tulajdonképpen Reichmann Vilmos telepén. Csak azt látta, hogy a „szeszkirály" manipulációi körül valami nincsen rendben.

Ezekről az észleleteiről tett jelentést a pénzügyminisztériumba, ahol mindenekelőtt V. M. szerepét tisztázták és miután megállapitották, hogy nem alaptalan vádaskodásról van szó, széles körben meginditották a nyomozást. Nem telett bele egy hét, olyan adatok kerültek napvilágra, amelyek szükségessé tették egy miniszteri bizottság kiküldését. A pénzügyminiszter Lahner Kálmán pénzügyi főbiztost és dr Pető Sándor pénzügyi biztost, minisztériumi főtisztviselőket bizta meg a nyomozás lefolytatásával. A két miniszteri tisztviselő négy héttel ezelőtt érkezett Debrecenbe és azóta szakadatlanul folytatják a vizsgálatot.

A „szeszkirály" adómentes szeszvásárlásai

Az eddigi eredményt röviden a következőkben foglalhatjuk összse:

Reichmann Vilmos az elmult három esztendő leforgása alatt — az eddigi megállapitások szerint — körülbelül 900 hektóliter adómentes szeszt vásárolt denaturálás céljaira. Tudni kell, hogy denaturálásra a szesz adómentes és csak akkor esik adókötelezettség alá, ha más célokra szerzik be. — Reichmann Vilmos erre alapitotta manipulációit. A 900 hektóliter szeszt denaturálás céljaira adómentesen vásárolta, de nem denaturálta, hanem finomitás utján külömböző fajta szeszáruknak dolgozta fel. Ily módon *literenként körülbelül 1 pengő és 80 fillért vont el az államkincstártól.* A meglepő felfedezés után átvizsgálták Reichmann könyveit, amelyekben ezeknek az adatoknak nyomát sem találták.

Reichmann azzal védekezik, hogy oláh megszállt területre csempészte az „árut"

Kiderült, hogy a 900 hektóliter szeszt Reichmann ugy könyvelte el, mintha kiszállitotta volna oláh területre. Mikor azután a szállitásokra vonatkozó iratokat kérték tőle, azt állitotta, hogy nem szállitás, hanem csempészés történt és igy dokumentumai nincsenek. Ha ezt az állitását be tudta volna bizonyitani, megmenekült volna minden további eljárástól, mert Magyarországról a szesz vámmentesen vihető ki, ellenben meggyült volna a baja az oláh hatóságokkal, ha történetesen átment volna oláh megszállt területre. Reichmann azonban a csempészés meséjét schogysem tudta és ma sem tudja elhitetni. Semmivel sem tudja bizonyitani, hogy a 900 hektóliter szeszt apróbb tételekben oláh megszállt területen lakó kiskereskedőknek adta volna el. Az az állitása is megdőlt, hogy a szeszt éjjel szállitották volna ki a városból és éjjel csempészték át a határon, mert nem tudja megmondani, hogy kik voltak ezek a kereskedők.

Hova lett a 900 hektoliter szesz

Ezek után önként felvetődött az a kérdés, hogy hova lett a 900 hektóliter szesz, ha nem vitték ki oláh területre és nem is denaturálták. A nyomozó miniszteri biztosok részben már erre is megfeleltek. Reichmann valóságos hálózatot épitett ki, hogy a denaturálás elől elvont adómentes szeszt finomitva forgalomba hozhassa. A debreceni vendéglősök tekintélyes része akarva nem akarva tőle vásárolt, hogy a nyujtott hitelt fel ne mondja nekik. — Reichmann ugyanis azzal vonta be a maga érdekkörébe az embereket, hogy hitelt nyujtott nekik és mivel legtöbben nem voltak abban a helyzetben, hogy tartozásukat a hitel lejártával kifizessék, kénytelenek voltak az ő érdekeinek szolgálatába szegődni és tőle vásárolni. Ily módon rengeteg szeszt forgalomba hozott abból a mennyiségből is, amit eredetileg denaturálás céljaira vásárolt, de később finomitott. De nemcsak Debrecen területén voltak hasonló fogyasztói, hanem az ország távolabbi vidékein is. — Majdnem az egész Hajdu, Szabolcs, Bereg, Szatmár, Ung, Bihar vármegyék és az ezeken tul eső vidékek korcsmárosait is ellátta az adó alól elvont szesszel.

Három év alatt négyszázezer pengőt keresett Reichmann manipulációival

A forgalma óriási volt, amit részben annak is köszönhetett, hogy a finomitott szeszt valamivel olcsóbban adta és igy az egész Felsőtiszavidéken versenytárs nélkül állt. Tekintettel azonban arra, hogy adót nem fizetett, még igy is rengeteget keresett. Ha csupán azt a 900 hektóliter szeszt vesszük alapul, amely után adót nem fizetett, *három év leforgása alatt közel 400.000 pengőt keresett.* A denaturálás céljaira vásárolt szesz literjét átlagban 90 fillérért vette, ehhez a finomitással még körülbelül 60 fillér járult. Ezzel szemben ő 4 pengős átlagáron értékesitette a finomitott szeszt, amelyen igy literenként 2 pengő 50 fillért keresett, azonkivül literenként a kincstárt illető 1 pengő 80 fillért is zsebre vágta.

Miért halad lassan a nyomozás

Érdekes mellékzöngéje az ügynek, hogy Reichmannra egészen az utóbbi napokig senki sem mert határozottan terhelő vallomást tenni. Valósággal legendákat mesélnek arról, hogy milyen messze elnyulik a keze. Állitólag olyan összeköttetései vannak, amelyek révén majdnem mindent elér. Azonkivül hatalmas vagyonával is annyira ráfeküdt a városra, hogy az emberek jórésze fél ujjat huzni vele. A panamával nagyon tisztában levő ember szájából hallottuk azt a kijelentést, hogy *fél Debrecen Reichmann zsebében van.* Ezért huzódoznak sokan attól, hogy vallomást tegyenek a „szeszkirály" ellen és ezért tart a nyomozás ilyen hosszu ideig.

Kik segitették Reichmannt manipulációiban?

A nyomozás arra is kiterjed, hogy nem voltak-e Reichmannak segitő társai, akik szemet hunytak manipulációi előtt. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy Reichmann nem egyedül követte el, de nem is követhette el a szeszcsalásokat. Valószinüleg többen voltak, akik segitették. Ezeket az embereket jórészt megvesztegetés utján kényszeritette saját céljainak szolgálatába. A panama még egyre dagad és mindinkább csunya botránnyal fenyeget.

Értesülésünk szerint az ügyet a nyomozás befejezése után a pénzügyi kormány bünvádi utra tereli, ami nem zárja ki azt, hogy Reichmannt a pénzügyi hatóságok is meg ne birságolják. Rendszerint az eltitkolt adó tizszeresét szokták kiszabni. Ha Reichmannt is ez a sors éri, *kétmillió pengő birságon alul alig ussza meg manipulációit.*

Megszökött a fegyházból egy francia rablógyilkos

Páris, augusztus 13.

Rolland Henry, a Chateau Thierry fegyház lakója, akit anyósának és sógorának meggyilkolása végett többévi szabadságvesztésre itéltek, néhány nappal ezelőtt megszökött a fegyházból.

A szökevény a fegyház körüli erdőségekben több napig bujkált, mig végre a csendőrök rátaláltak és visszaszállitották a fegyházba.

Debrecen legforgalmasabb utcájában

két üzlethelyiség kiadó

Értekezni Csapó-utca 10. szám alatt, a háztulajdonos Balassa Sándornéval. (udvari lakás.)

Angliában állandó tárgyalásokat folytat a kormány a pénzügyi egyensuly biztositásáról

London, augusztus 13.

A tegnap délelőtt a legélénkebb politikai tevékenység jegyében folyt le. MacDonald miniszterelnök reggel hosszabb tárgyalást folytott Snowden kincstári kancellárral, majd a délelőtt folyamán ujból összeült az örös miniszteri bizottság. A bizottság tanácskozása délben ért véget. Délután Baldwin és Chamberlain megjelentek MacDonald miniszterelnöknél és egy óra hosszat tanácskoztak MacDonald miniszterelnökkel és Snowden kincstári kancellárral. Nemsokára Sir Herbert Samuel is megjelent a miniszterelnöki palotában és a miniszterelnökkel és a kancellárral tanácskozott. Ezzel véget ért a mai tanácskozás. A tanácskozásokat hétfőn folytatják, amikor ujra összeül a takarékossági bizottság. A Press Assotistion ugy tudja, hogy a takarékossági bizottág tegnap elvileg megállapodott abban, hogy

1. az államháztartás egyensulyát okvetlenül biztositani kell;

2. a lakosság minden rétegéből egyenlő áldozatot kell követelni.

Részletes takarékossági javaslatok a hétfői ülésen várhatók. Ha a javaslatok megvalósításához a törvényhozás felhatalmazása szükséges, akkor haladéktalanul összehivják a parlamentet. MacDonald pártközi megegyezést igyekszik létesiteni és állitólag összehivta a két ellenzéki párt vezéreit.

Az áruforgalom megélénkülését várják a magyar--oláh kereskedelmi egyezménytől

Bukarest, augusztus 13.

Orient Rádió: A külügyminisztérium a következő kommünikét tette közé:

Azok a tárgyalások, amelyek az 1930 évi augusztus 10-én Budapesten parafált kereskedelmi egyezmény egyes pontjainak kiegészitésére irányultak, egyezmény aláirására vezettek. Ez az egyezmény ezentul Magyarország és Románia kereskedelmi viszonyának végleges alapja lesz. A létrejött módositások értelmében Románia a többek között teljesen szabad tranzitó szállitási jogot kapott állatszállitmányaira és kedvező feltételeket fa kivitele részére. Ennek ellenében Magyarország keresztül visz több tarifaleszállitást, egyes cikkekre vonatkozóan, amelyeknek Romániában piacuk van. Az uj egyezmény a legtöbb kedvezmény elvén alapszik és a ratifikáló okmányok kicserélése előtt is életbe léptek. Remélhető, hogy a két ország között az árucsere megélénkül.

Németországban megjelent a deviza rendelet

Párisban átadták a német kormány hivatalos meghivását Laval miniszterelnöknek

Berlin, augusztus 13.

A gazdasági minisztérium további utasitásokkal egészitette ki a pénzügyi hivataloknak a devizaügyekben adott utasitásokat. Az uj rendelkezések egész sor pénzügyi-technikai könnyitést hoznak be a bankforgalom lebonyolitásába. Az utasitásokat a bankérdekeltségek képviselőivel való megbeszélések alapján adták ki. Bizonyos devizaügyleteket, amelyeket a devizarendelet alapján csak külön engedéllyel lehetett lebonyolitani, mentesitették az engedélyezéstől, ha ezt az ügyletet a birodalmi bank által elismert devizabankok kifizetésére Németország határain belül lebonyolitott forgalomban csak akkor szabad devizákat felhasználni, ha olyan követelések kifizetéséről van szó, amelyek még a devizarendelet meghozatala előtt jöttek létre, vagy pedig, ha az ügylet olyan természetü, hogy annak lebonyolitásánál szokásban volt az effektiv külföldi valutával való fizetés. Ez a rendelkezés azt a mindinkább elfajuló szokást akarja meggátolni, hogy a belföldi forgalomban el nem intézhető módon a számlákat effektiv külföldi valutára állitják ki.

A német devizagazdálkodási rendelet

Berlin, augusztus 13.

A birodalmi elnöknek a devizagazdálkodásról szóló rendelete alapján a birodalmi pénzügyi és gazdasági miniszter a következő rendeletet adta ki:

1. Olyan követelések felett, melyek birodalmi márkára, vagy aranymárkára szólnak, a devizagazdálkodásról szóló rendeletben megkivánt irásbeli hozzájárulás nélkül akkor is rendelkezni lehet, ha a követelések ez év julius 16.-a és augusztus 3.-a között jöttek létre.

2. A rendelet intézkedésein tulmenőleg minden belföldön lakó egyénnek is szüksége van a devizagazdálkodással megbizott hely irásbeli hozzájárulására akkor, ha készpénzfizetések, átutalások révén vagy más módon külföldön vagy a Saar-vidéken lakó személynek belföldön vezetett számláján birodalmi márka összeget akar jóváiratni.

3. A rendeletnek a devizagazdálkodásra vonatkozó intézkedése a nyers fémekre is vonatkozik. Valamely üzlet semmisségét nem lehet olyan személyek hátrányára értékesiteni, akik külföldön laknak, vagy a semmisség alapjául szolgáló tényállást az üzlet megkötésekor nem ismerték.

4. További intézkedésig a devizagazdálkodásról szóló rendeletben emlitett esetekben a német birodalmi bank, vagy az általa felhatalmazott hitelintézetek döntenek.

Átadták Lavalnak a nivatalos német meghivást

Páris, augusztus 13

Hoesch német nagykövet ma Laval miniszterelnöknél tett látogatásakor átadta a német kormánynak Laval miniszterelnökhöz. Birand külügyminiszterhez intézett hivatalos meghivását. A miniszterelnök köszönettel elfogadta a meghivást, kijelentette azonban, hogy Birand külügyminiszter távollétére való tekintettel, a látogatás időpontját még nem tudja végérvényesen kijelölni. A Havas Iroda értesülése szerint a francia államférfiak berlini látogatása augusztus 26-án és 27-én lesz. Laval miniszterelnök közölte Hoeschel, hogy a látogatás időpontjára nézve valószinüleg holnap délután pontos választ adhat.

Fokozatosan hajtják végre a német hitel szanálását

Basel, augusztus 13.

A németországi gazdasági helyzet megvizsgálására kiküldött bizottság ma délelőtt 3.5 óra hosszat tanácskozott. A tanácskozást a délutáni órákban folytatták. Hivatalos közleményt ugyan nem adtak ki, de valószinü, hogy a német hitel szanlását fokozatosan hajtják végre. A szanálás első állomása a rövidlejáratu kölcsönök meghosszabbitása lesz. A második állomás ujabb rövid időtartamu kölcsönök megadása lesz. Végül a szanálás harmadik állomása jelentékeny hosszulejáratu kölcsön megadásából fog állani.

Takarékos ember téli tüzelési anyag beszerzése előtt ajánlatot kér
Fülöp és Prohászka
cégtől, MESTER-UTCA 28.

Nyolc évi fegyházra itéltek egy kereskedősegédet, aki szivenszurta menyasszonyát

Budapest, augusztus 13.

A törvényszék ma tárgyalta Várnai Sándor kereskedősegéd bünügyét, aki szivenszurta Böhm Karolin menyasszonyát. A biróság előtt Várnay féltékenységgel magyarázta tettét és azt állitotta, hogy ittas volt, amikor a kést a leányba szurta. A törvényszéki orvosszakértő véleménye előterjesztése után a tárgyalás félbeszakitották.

A biróság este féltizkor hirdette ki itéletét, amely szerint Várnai Sándort erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntettéért 8 évi fegyházra itélte el. Az itélet megokolása megállapitotta, hogy a vádlott szándéka az élet kioltására irányult, a megválasztott eszköz, valamint a szivbe irányuló szurás is ezt mutatja. A vádlott cselekményét logikátlanság jellemzi. Felindultságát igazolja az a vadállatias kegyetlenség, amellyel tettét végrehajtotta. Beszámithatatlanságig terjedő higgadságról szó sem lehet. Az itélet ellen ugy a kir. ügyész, mint a vádlott és védője felebbeztek.

Wekerle Sándor jelentése Magyarország juniusi pénzügyi helyzetéről

Budapest, augusztus 13.

Közzétették a pénzügyminiszter 60. jelentését Magyaország pénzügyi helyzetéről 1931 junius 1-től junius 30-ig. Junius hónapban a bevételek összege 117.7 millió pengőt tett ki. Az előirányzott 99.4 millió pengőnél tehát 18.3 millió pengővel több lett. Az egész 1930—31. évi költségvetési évben 927.7 millió pengő folyt be, ami 10.8 millió pengővel több a havi költségvetésben előirányzott bevételeknél. Az egyes hónapokra készitett költségvetésekben azonban a kiadások 10.7 millió pengővel meghaladták a bevételeket és igy az 1930—31. költségvetési év 0.1 millió pengő bevételi többlettel zárult.

Julius hónapra a bruttó kiadás előirányzata 73.1 millió pengő. A bruttó bevételeké pedig 50.5 millió pengő. Juniusban a posta- távirda és távbeszélő forgalma általában csökkent, csupán a távbeszélésekben és a Rádió előfizetők számában mutatkozott emelkedés.

A hónap végén a Rádió vevőberendezések száma 320.365 volt.

Az államvasutak és a Duna, Száva, Adriavasut teljesitményei és kezelési eredmények alakban csökkentek.

A Magyar Nemzeti Bank érckészletében kimutatott devizakészlet juniusban 11.8 millióval, a váltópéz készlet 0.2 millió pengőve csökkent. A leszámitolt váltók és közraktári zálogjegyek állománya 22.1 millió pengővel volt magasabb, mint egy hónappal azelőtt. A tényleges jegyforgaom 15.4 millió pengővel növekedett.

A postatakarékpénztárnál és a budapesti 12 legnagyobb pénzintézetnél elhelyezett takarékbetétek álladéka juniusban 681.8 millió pengőről 682.7 millió pengőre emelkedett. A folyószámlabetétek 754.6 millió pengőről 731.6 millió pengőre csökkentek.

A tőzsde indexszáma az 1926 évi átlagos árfolyamokat százzal véve egyenlőnek 87.6-ról 92.9-re emelkedett. A külkereskedemi forgalomban a behozatal junius hó folyamán 50, a kivitelé pedig 42.5 millió pengő. A behozatali többlet tehát 7.5 millió pengő volt. Az év első hat hónapjában a behozatal összege 306.5, a kivitelé pedig 258.1. A nagykereskedelmi árak indexszáma junius hó folyamán 93-ról 91-re csökkent. A létfenntartási költségek indexszáma, lakásbért is beleértve, 100 maradt, lakásbér nélkül számitva 105-ről 104-re csökkent.

A fizetésképtelenségi esetek száma csökkent, 15 csőd, 207 magán és kényszeregyezség fordult elő az előző havi 250-el szemben.

A munkanélküliek száma a szakszervezetek adatai szerint juniusban 24.411, mig májusban 26.974 volt. Tehát a munkanélküliek száma az előző hónaphoz képest csökkent.

Gandi nem vesz részt a londoni kerekasztal konferencián

London, augusztus 13.

Gandi tegnap délután vette kézhez az alkirály válaszát. A választ nem tartja kielégitőnek és a kongresszus végrehajtó bizottsága elé terjesztette. A végrehajtó bizottság elhatározta, hogy nem vesz részt a kerekasztal konferencián. Ez azt jelenti, hogy Gandi se megy Londonba. A szélső nacionalista elemek már a polgári ellenállás megujitását emelegetik. Gandi kijelentette, hogy amennyire ő látja a helyzetet, egyelőre még nincs szó arról, hogy az ellenállási mozgalmat ujból megkezdjék. Hozzátette azonban még, hogy nem várhatók uj tárgyalások abban az irányban, hogy a nacionalista kongresszus résztvegyen a kerekasztal konferencián.

Leirhatatlan izgalommal várták a bombay végrehajtó bizottság sorsdöntő határozatát. Gandi lakása előtt óriási tömeg verődött össze. A határozat kihirdetését Ghandinak és a forradalomnak éltetésével fogadták.

Terjessze a Debreceni Ujságot!

Egyetlen baltacsapással megölte sógorát egy nagylétai gazdálkodó

A tettes testvérével együtt ünneplőbe öltözött, azután jelentkezett a csendőrségen – Régi harag és szóváltás volt a gyilkosság oka

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Az utóbbi időben szinte sorozatosan érkeznek jelentések a debreceni királyi ügyészséghez a környéken elkövetett gyilkosságokról. A debreceni fogházban jelenleg legalább is öt olyan fogoly van, aki ellen emberölés büntette miatt folyik az eljárás. Most ismét szaporodott eggyel a gyilkosok száma. Ugyanis Vida Ödön nagylétai gazdálkodó baltával agyonverte a sógorát, Guba Imrét, majd önként jelentkezett a nagylétai csendőrörsnél az öccsével együtt, ahol Vida Ödönt őrizetbe vették. Erről az ujabb gyilkosságról, amely lázban tartja Nagyléta egész lakosságát, a következő részleteket és előzményeket sikerült megtudnunk.

Harag az örökség miatt

Vida Ödön, akinek Nagyléta község határában a szérüskertben van földje, sógora volt Guba Imrének, akivel igen jó rokoni viszonyban éltek. Jártak gyakran egymáshoz s a földjük is szomszédos volt. Később azonban, pár hónappal ezelőtt viszály támadt a sógorok között. Egy örökségi ügy váltotta ki az ellentéteket. Az örökölt föld megosztása alkalmával nézeteltérések merültek fel, ami viszont olyan sulyos természetü volt, hogy a sógorokat teljesen elidegenitette egymástól, sőt az asszonyok között is megszünt minden érintkezés, holott ezek testvérek. Ettől kezdve a két házaspár rossz szemmel nézett egymásra és idegenek előtt is szidalmakkal halmozta el egyik a másikat.

A halálos civakodás

Csütörtökön hajnalban azután teljes egészében kirobbant a harag és gyülölet. Vida Ödön megbizta az öccsét, hogy fogjon be a szekérbe, mert szalmát fognak hordani. A fiatalember hozzá is látott a munkához s ekkor valahogyan odavetődött Guba Imre is, aki gunyos szavakkal illette a fiut. Vida egy darabig türelmesen hallgatott, később azonban ő is visszafelelt, ami éktelen haragra lobbantotta Gubát.

— Te mersz velem feleselni?! — kiáltotta képéből kikelve. — Összetöröm a csontjaidat. — És ekkor Vida elé ugrott s kétszer arculütötte teljes erejéből. Ebben a pillanatban lépett az udvarra Vida Ödön, Guba hatalmas termetü és bikaerejü sógora, aki szemtanuja volt a pofozási jelenetnek. Rákiáltott Gubára, de már ekkor olyan indulatba jött, hogy a kezeügyében levő baltát felragadva, azzal a sógora felé rohant. Guba látta, hogy Vidát már nem lehet megfékezni és el akart ugrani a magasra emelt balta ütése elöl. Vida azonban a következő pillanatban irtózatos erővel sujtott a sógora fejére.

Ünneplő ruhában a csendőrségre

Guba Imre egyetlen kiáltás nélkül eszméletlenül esett össze. Fejéből patakzott a vér. Egy darabig még rángatódzott a földön, de pár pillanat alatt mozdulatlanul nyult el. Kiszenvedett. Vida Ödön ekkorra valamennyire visszanyerte higgadtságát és odaszólott az öccsének, hogy:

— Most már aztán mehetünk az őrsre!

Mind a ketten fekete ruhába öltözködtek s magukhoz véve a vértől csepegő baltát, elindultak a csendőrséghez. Ott Vida az őrsparancsnoknak elmondotta a történteket. Védekezésül azt hozta fel ,hogy nem akarta meggyilkolni Guba Imrét, csak felindultságában ütötte meg a baltával, amely épen a kezében volt. Vallomása után a csendőrség őrizetbe vette Vida Ödönt, majd telefonon értesitették a debreceni királyi ügyészséget az esetről.

Megindul a vizsgálat

Az ügyészség inditványára dr. *Preineszberger* Jenő törvényszéki tanácselnök, központi vizsgálóbiró elrendelte a vizsgálat bevezetését és a holttest felboncolását. Ennek foganatositása céljából a vizsgálóbiró dr. Horváth Arthur törvényszéki orvossal együtt délután két órakor kiszállott a helyszinre. Közben megindult a nyomozás annak megállapitására, hogy Vida Ödön előadása tényleg megfelel-é a valóságnak. Az eddigi adatok szerint a két Vida-testvér előadása körülbelül fedi a valóságot. A helyszinen a vizsgálóbiró és a csendőrök több tanut is kihallgattak, akik valamennyien azt adták elő, hogy a két sógor között a föld felosztása miatt bónapokkal ezelőtt sulyos nézeteltérés támadt, amit semmiképen sem tudtak elsimitani.

Izgalom Nagyléta

Egyébként Nagyléta egész lakosságát lázas izgalomban tartja ez az ujabb emberölési eset, annál is inkább, mert Guba Imre és Vida Ödön a községben talán a legmódosabb gazdálkodók voltak és senki sem gondolt arra, hogy a könnyü természetünek látszó ellentétek ily tragikus módon fognak kirobbanni. Vida Ödönt, akit a csendőrség önként való jelentkezése után természetesen őrizetbe vett, valószinüleg beszállitják a debreceni királyi ügyészség fogházába. Szándékos emberölés büntette cimén fog ellene megindulni a bünvádi eljárás, s valószinü, hogy még az év folyamán főtárgyalásra kerül az ügy.

Debrecenbe érkezett ügyeinek tisztázására az alaptalanul megvádolt Sz. Gy. gazdasági akadémiai hallgató

Több izben megemlékeztünk a napokban Sz. Gy debreceni gazdasági akadémiai hallgatóról, az ország egyik legkiválóbb céllövőjéről, akiről azt irtuk, hogy nem is igazi gazdász, csak álgazdász, hogy több rendbeli hitelezési csalást követett el és hogy emiatt őrizetbevétele elől megszökött Debrecenből és most a rendőrség körözi és kézrekeritésére a szükséges intézkedéseket megtették.

Ebben az ügyben most hirtelen fordulat állt be, mert Sz. Gy. váratlanul megjelent Debrecenben s ezzel megcáfolta azt a feltevést, mintha megszökött volna, vagy mintha magát hibásnak érezné és a legkevésbbé is tartana az elfogatásától.

Ilyenformán az igazság kedvéért megállapitjuk, hogy az Sz. Gy.-vel kapcsolatos — téves információkon alapuló — összes hiresztelésekből az igazság annyi, hogy Sz. Gy. pár cégnél több kisebb, de tőhiszemü adósságot csinált, amit rendezni is szándékozott a legrövidebb időn belül, de a hitelezői megijedve attól a hirtől, hogy Sz. Gy. megszökött Debrecenből, különböző eljárásokat tettek folyamatba ellene a rendőrségen, hogy pénzüket el ne veszitsék.

A továbbiakra vonatkozólag meg kell állapitanunk a következőket: Sz. Gy. szabályszerüen beiratkozott a pallagi gazdasági akadémiára és három éven keresztül volt az akadémiának rendkivüli hallgatója, tehát jogosan használhatta a gazdász elnevezést.

Sz. Gy.-nek nem volt oka szökni Debrecenből, mert sem körözés nem volt, — sem csavargásért eljárás nem folyt és nem is folyik ellene és kézrekeritésére sem történt semmiféle intézkedés, ezek a hiresztelések is téves információkon alapultak.

Megjelent a napokban szerkesztőségünkben a haidusámsoni földbirtokos is, aki egyébként Sz. Gy.-nek jó barátja és kijelentette, hogy neki Sz. Gy.-nél soha semmiféle puskája nem volt és patront sem adott Sz. Gy.-nek kölcsön soha. Elmondotta továbbá, hogy feljelentése, amit az akadémia céllövőszakosztályának nevében tett, téves információn és megtévesztésen alapult, mert Sz. Gy.-nél tényleg van az akadémia céllövőszakosztályának néhány puskája, ezeket azonban, mint a nevezett szakosztály legtehetségesebb tagja, jogosan és engedéllyel vitt magával haza vakációra, tréning céljából.

Nem felelnek meg a valóságnak a leányismerősével kapcsolatos hiresztelések sem.

Készséggel vonjuk vissza a cikknek téves információn alapuló egyéb diffamáló állitásait is, annál is inkább, mert amint értesülünk az egész ügy főleg téves információn és Sz. Gy. szerint egy haragosának személyes bosszuja következtében indult meg és került a sajtóba. És arról is értesültünk, hogy Sz. Gy. távolról sem elégszik meg az előttünk történt igazolásával: igazolni fogja magát a kir. birságok előtt szerepének teljes tisztázásával és a távollétét kihasználó haragosát szintén a kir. bíróság előtt fogja felelősségre vonni alaptalan hiresztelésért.

Egy cseh lap megegyezést sürget Magyarországgal

Prága, augusztus 13.

A Cseszke Szlovo statisztikát közöl a magyar-cseh vámháboru eddigi mérlegéből és arra a következtetésre jut, hogy az esztelenül magas cseh agrár vámvédelem az egyedüli akadálya a Magyarországgal való megegyezésnek. Ma mindenki meg van győződve Csehszlovákiában, hogy a vámvédelem mai csehszlovák módszere helytelen és ezt a magyar megegyezés érdekében módositani kell.

Rablógyilkosság Hamburgban

Hamburg, augusztus 13.

Nitze Ernő Károly 36 éves kereskedőt tegnap este lakásán meggyilkolva találták. Nyilván rablógyilkosságról van szó, mert minden pénz hiányzik, éspedig az áldozat zsebeiből és páncélszekrényéből egyaránt. A rablógyilkos a szó szoros értelmében levágta áldozata fejét.

Keltető gépek müanyák
Bészler Lajosnál
a Csonkatorony mellett

„Erzsébet Királyné Szálló"
Budapest. IV., Egyetem-utca 5. szám
(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN.)
60 éve a fővárosi uri középosztály találkozó helye. Száz modern kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője. Egy pincér-rendszer.
LESZÁLLITOTT ÁRAK!
SZABÓ IMRE tulajdonos.

ELSZAKITOTT ERDÉLY

Sorozatos rablótámadások Segesvár és Brassó között

Kőhalom, augusztus 13.

A vakmerő rablótámadások egész sorozata történt az utóbbi napokban a Segesvár—Brassó közötti utvonalon. Az első áldozat egy felsőrákosi borvizes székely volt, aki Kőhalomig szokta vinni a borvizet, amig a néhány száz üvegből álló készlet elfogy. A derék székely néhányezer lejt a zsebében jókedvüen kocogott hazafelé, amikor az egyik fordulónál négy férfi ugrott a bokrok közül a lovak elé és szó nélkül leráutották a borvizest a szekérről, teljesen kifosztották és alaposan elverték, — majd félholtan visszadobták a szekérre és elinditották a szekeret.

Az eset után a szomszédos Homoród fürdőn ismétlődött meg a rablótámadás. A rablók jó zsákmányt reméltek és éjszaka rátörtek a fürdőre. Egyik bukaresti vendég nyitott ablakán igyekeztek bemászni, de a fiatalember zajt ütött és a betörők jobbnak látták menekülni. Másnap megismételték a támadást és sikerült is a Weiss nevü fürdőtulajdonos lakásába behatolniok s innen sikerült egy koffert elemelniök. A gyermekek, akiknek szobájába bemásztak, fellármázták hozzátartozóikat és a tulajdonos a cselédséggel együtt nyomába eredt a rablóknak, akiknek azonban sikerült kereket oldaniok.

Megindult a szokásos nyomozás, de ez nem akadályozta meg a rablókat, hogy egy kis tréfát meg ne engedjenek maguknak. Mivel a kofferekben gyermekruhák voltak, az egész paksamétát a fürdő közelében az uton elhelyezték, ahol másnap meg is találták. Hadmadszor Homoród községben ismétlődött meg a rablási kiséret, bár itt is kevés sikerrel.

A csendőrség nagy apparátussal keresi őket és sikerült is néhány ütött-kopott vándort az erdei utak mentén összeszedni, de nem sikerült ráiuk bizonyitani, hogy volt-e részük a gyors egymásutánban megismételt rablótámadásokban.

Romániában bankszindikátust alakitanak a betétek biztositására

Bukarest, augusztus 13.

A román Nemzeti Bank igazgatósága tegnap este Argetianu elnöklésével Sinajában ülést tartott a pénzpiac legujabb eseményeinek megbeszélésére. A tanácskozáson Aubbin, a román Nemzeti Bank francia pénzügytechnikai tanácsadója is részt vett. Elhatározták, hogy az állam közreműködésével szindikátust alapitanak, amelybe bevonják a fontosabb pénzintézeteket és ilyen módon olyan bankorganizációt teremtenek, amely a lehető legnagyobb garanciát tudja nyujtani a betétek biztonsága szempontjából.

A szindikátus a bankok segitségével alapot létesit és ebből az alapból juttatnak szükség esetén közvetlen segitséget az egyes bankoknak. Az állam bizonyos feltételek mellett garanciát vállal a szindikátusért. A feltételeket később fogják megállapitani olyan irányban, hogy az állam szükség esetén kötelezettségeket vállalhasson magára.

A király tegnap este kihallgatáson fogadta Manoilescut, a Román Nemzeti Bank kormányzóját, aki a pénzügyi helyzetről tett jelentést és kifejtette, hogy szükség volt a bankszindikátus megalakitására, mert különben a legutóbbi bankbukás páni hangulatot idézhetett volna elő.

A Román Nemzeti Banknak a sinajai tárgyaláson résztvevő igazgatósági tagjai különvonaton érkeztek vissza Bukarestbe.

Négy gyermekét meggyilkolta egy vagyonos osztrák gazdálkodó

Bécs, augusztus 13.

Feld am See karinthiai községben négyszeres gyilkosságért letartóztatták Moser János 55 éves vagyonos gazdálkodót. A mult héten ő maga ment el a csendőrségre és bejelentette, hogy gyengeelméjü 20 éves fia eltünt. Az egész környéket felkutatták és Moser is segitett a fiut keresni, de sehol sem akadtak rá, mig végre rőzsegyüjtő parasztasszonyok megtalálták a fiu holttestét, amely nagy kődarabokkal volt betakarva. Gyanusnak látszott a dolog és a csendőrök szemébe vágták Mosernek, hogy ő ölte meg a fiut, mire a vagyonos gazda bevallotta bünét. Azt mondta, hogy a gyengeelméjü fiu csak evett és nem dolgozott, hát inkább eltette láb alól. A további vallatás során beismerte, hogy két év előtt a folyóba ölte legidősebbik fiát, aki már elérte nagykoruságát és anyai örökségét követelte tőle. Akkor azt hitték, hogy a fiu fürdés közben fult a vizbe. Azt is töredelmesen bevallotta, hogy évekkel ezelőtt, mikor még felesége élt, két csecsemőgyermekét is megölte, nehogy a vagyon a sok gyermek között elaprózódjék.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 30 fillér. Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3., I. e.

Megölte gyógyithatatlan beteg feleségét és öngyilkosságot követett el egy angol kapitány

London, augusztus 13.

A főváros környékén egy ősi kastélyban szörnyü családi tragédia történt. Kingsoll György lovaskapitány agyonlötte gyógyithatatlan beteg feleségét, aki évek óta tüdőbajban szenvedett. A kapitány 16 éves mostohafia a dörrenésre berohant szüleinek hálószobájába s akkor Kingsoll ráfogta a revolvert és két golyóval vállán és karján megsebesitette. A fiu kifutott az utcára, hogy segitséget hozzon, de mire a szomszédok összefutottak, már holtan találták a kapitányt. Agyonlötte magát.

A szárazság miatt tömegesen pusztulnak az éhségtől az Alföldön a gólyák

Lajosmizse, augusztus 13.

Lajosmizse északnyugati határában, Örkényben és Kunszentmiklós határában érdekes megfigyelést tettek a gazdák. Tömegesen találnak az éhségtől teljesen elgyengült gólyákat, amelyek az emberektől már nem félnek, hanem mintegy eleségért könyörögve, a földre lapulnak előttük.

A teljesen kiéhezett gólyák már repülni sem tudnak a gyengeségtől. Ez a vidék még tavaly is tele volt vadvizekkel, az idén azonban a sok vizmentesitő csatorna és a nagy szárazság kiszáritotta a vizenyős helyeket és a gólyák többé nem találnak táplálékra.

A Nyári Egyetem tizedik napja

Rugonfalvy Kiss István előadásai

R. Kiss István dr. egyetemi tanár tegnap, csütörtökön kezdte meg előadásait a Nyári Egyetemen. Előadásának tárgya a magyar faj fejlődése, a mai magyar nemzet történeti kialakulása. Kimutatta, hogy csak a kevert fajok tudták magukat fenntartani a történelem folyamán és a magyar nemzet is sok tekintetben annak köszönheti fennmaradását, — hogy a századok folyamán különböző fajok, temperamentumok, tehetségek és hibák egyensulyozódtak ki benne a keveredés folytán. A magyar nemzet fejlődését végig kisérte a honfoglalástól napjainkig a hallgatóság nagy érdeklődése mellett.

Medveczky Károly dr. egyetemi könyvtárőr, német nyelven ismertette az Ember tragédiá-ját. Hogy jobban hozzáférhetőbbé tegye, Zichy Mihály gyönyörü illusztrációit is bemutatta. A magyar irodalom egyik legnagyobb alkotása méltó és jogos feltünést keltett és őszinte érdeklődést váltott ki az idegen hallgatóság körében.

Délután 4 órakor a központi épületet és a klinikákat tekintették meg a Nyári Egyetem hallgatói. 6 órakor dr. Bókay Zoltán egyetemi tanár a gyermek védelemről tartott előadást francia nyelven. Utána a gyermekklinika kórtermeit járták be és nagy elismerést váltott ki az intézet mintaszerü berendezése.

Pénteki előadások

Délelőtt 9—10 órakor Laurentzy Vilmos dr. egyetemi tanár: A magyarság története (németül és magyarul). Délután 5—6 órakor Nagy József: Ex-libris (vetitéssel, magyarul). 6—7 órakor Wallisch Oszkár dr: Modern magyar müvészet (vetitéssel, olaszul). Este 8—9 órakor Hadházy Dezső: Olimpiai játékok (vetitéssel, magyarul). 9—10 órakor Hungária, film-bemutatás. Ez utóbbi filmet, mely Magyarország képét adja, nagy érdeklődéssel várja a hallgatóság.

Szombaton és vasárnap a Nyári Egyetem hallgatói közül 65-en kirándulnak a Bükk-hegységbe. A kiránduló csoport szombaton reggel 4 órakor indul Debrecenből. Utirány a Hortobágyon keresztül Egerbe, onnan Miskolcra, majd Lillafüredre s vasárnap Tokajon keresztül vissza Debrecenbe.

Kedvezményes strandfürdőjegy-szelvény a Debreczeni Ujság olvasóinak

A **DEBRECENI UJSAG** HAJDUFÖLD **strandfürdő szelvénye.**

Értéke 16 (tizenhat) fillér.

A strandjegy árából leszámitja a **Margit-strandfürdő** pénztára

Ervényes Pénteken, augusztus 14-én.

A **Debreceni Ujság** Hajdufőld.

strandfürdő 10 éven aluli **gyermekjegy-szelvénye**

Értéke 8 (nyolc) fillér.

A strandjegy árából leszámitja a **Margit-strandfürdő** pénztára

Ervényes Pénteken, augusztus 14-én.

Minden lappéldányban egy felnőtt- s egy gyermekjegy-kedvezményt nyujtó szelvény van. Ezeknek ellenében a Margit-strandfürdő pénztára a hatvan filléres felnőtt-jegyet negyvennégy fillérért, mig a harminc filléres gyermekjegyet huszonkét fillérért adia.

Fővárosi iparosokkal épitenek uj dohányszint a dohánygyárban

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A debreceni iparosok körében nagy megütközéssel tárgyalják már napok óta, hogy mikor egyáltalán nincs munka és a megtek, egyes helyeken most is fővárosi iparosokkal dolgoztatnak. A debreceni dohánygyárban most épitenek egy uj dohányszint, a mely körülbelől 15.000 pengős közmunkát jelentene s ezt a munkát fővárosi vállalkozókkal végeztetik. A debreceni ácsoknak tudomásuk sem volt arról, hogy ilyen munka indul, mert arra versenytárgyalást nem hirdettek, legalább is Debrecenben nem.

Az ács szakosztály már érdeklődött ebben az ügyben a dohánygyárnál, azonban ott azt a felvilágositást kapta, hogy ez a kérdés nem tartozik a helyi igazgatóság hatáskörébe, a munkát nem ők rendelték el, s felvilágositást csak a dohányjövedék központi igazgatósága adhat. A debreceni iparosok természetesen megkeresik a központot is, azonban annyi már bizonyosnak látszik, hogy a munkát, — ha volt is verseny tárgyalás, — a nehéz helyzetben levő debreceni iparosok megkerülésével adták fővárosi ácsmestereknek.

Győznek a kubai felkelők

Newyork, augusztus 13.

A kubai felkelők egyre ujabb sikereket érnek el a kormánycsapatokkal szemben. *Santa Clara* közelében és más helységekben a felkelők kerekedtek felül, mert az ellenük kiküldött kormánycsapatok hozzájuk pártoltak. Havanna elővárosaiban egyre sürübbek az összeütközések a kormánycsapatok és a felkelők között, akik a petróleumtartályokat feigyuitani és a vizvezetéket elvágni igyekeznek Menohal volt elnök időközben egyre közelebb férkőzik a fővároshoz és azt reméli, hogy rövid időn belül dönto csapást mérhet a kormányra. Machado elnök helyzete különösen azáltal gyengült meg, hogy a hadsereg egy része és a flotta megbizhatatlanná vált. Az eddigi harcokban 36 ember elesett és 52 megsebesült.

Amerikában kiirtják a pamutcserjék egyharmadát

Newyork, augusztus 13.

A pamut árának világpiaci áresése már nagy izgalmat okozott a pamultültetvényesek körében. Az utóbbi napokban már *olyan alacsony árak voltak érvényben, amilyenekre harminc év óta nem volt példa.* A nagy árzuhanás arra késztette Mississippi állam kormányzóját, hogy sürgönyt küldjön valamennyi amerikai állam kormányzójának, amelyben azt javasolja, szólitsák fel az ültetvényeseket a termelés korlátozására, amelyet ugy lehetne a legradikálisabban elérni, ha az ültetvényesek *minden harmadik pamutcserjét a földiükön elpusztitanának.* Ezáltal elérnék, — hogy a jelenlegi 15.584.000 bálás rekordtermés tiz millió bálára csökkenne.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

A V·I·G·S·Z·I·N·H·Á·Z·B·A·N

Előadások fél 8 és fél 10 órakor

Debreceni Ujság-Vigszinház

Féláru jegy

váltására jogosit

1személyrészére

a Vigszinház mozgó au usztus 14-i bármely előadására.

Ma, pénteken:

Tolstoj Leó megfilmesiteit hires és kalandos regénye, a

Hadzsi Murat

Főszerepekben: Ivan Mosjoukin, Lil Dagover és Betty Amann, Ezt megelőzi a kisérő müsor.

Féláron

nézhetik meg

olvasóink

a jegyszelvény beváltása ellenében.

Előadások fél 8 és fél 10 órakor

Debreceni Ujság-Vigszinház

Féláru jegy

váltására jogosit

1személyrészére

a Vigszinház mozgó augusztus 14-i bármely előadására.

A 7½ órás előadások a Vigszinházban, a 9½ órás előadások kedvező idő esetén a Kerf moziban tartatnak meg

(Jegyekről ajánlatos még délelőtt gondoskodni.)

Ujabb véres köztársasági zavargások voltak Irországban

London, augusztus 13.

Irországban *nagy zavargások törtek ki.* A Daily Express kiküldött tudósitója a következőket jelenti a Monagam grófságbeli Newbliss városból:

Az ulsteri határ közelében Cootehillnél tegnap a szabadállam csapatai *irreguláris csapatokkal kerültek szembe.* A város körül *lövészárkokat ástak,* a vasuti palyatestet levegőbe röpitették, a telefón- és táviróösszeköttetés megszakadt. A város tegnap szikratávirón kért sürgős segitséget és csapatokat. O'Duffy tábornok, a Civic Guarde parancsnoka tegnap este odaérkezett és Cavanból kormánycsapatok indultak el Cootehill felé. A város határát senkinek sem szabad átlépni. A hatóságok intézkedésére kilenc republikánus vezetőt letartóztattak.

Dublini hirek szerint Cootehill mellett a vasuti hidat *az ir köztársasági párt robbantotta fel.* A rendőrség kilenc köztársasági vezért törvénytelen toborzás miatt letartóztatott. A zavargások állitólagos célja a Cootehillben hirdetett protestáns politikai nagygyülés megakadályozása volt, amelyen az ulsteri angol protestánsok, Anglia és Irország legkitartóbb hivei nagyobb számban akartak résztvenni.

Husz gyermekparalizises megbetegedés Debrecenben

A tisztifőorvos szigoru intézkedéseket tett a járvány lokalizálására

(A Debreceni Ujság tudósitójától) Hirt adtunk már arról, hogy a gyermekparalizis járvány Debrecenben és Hajdu megyében is fellépett. A betegségnek, amely pedig igen ritka, már is sok áldozata van. Debrecen város tiszti főorvosi hivatalának kimutatása szerint az első betegség jelentkezése junius 27-ike óta Debrecenben és a tanyákon husz gyermekparalizis megbetegedés fordult elő, mig a klinikákon ezidő alatt tiz vidéki beteget ápoltak.

Dr. *Láng* Sándor tiszti főorvos egészségügyi főtanácsos, a legszigorubb intézkedéseket foganatositotta, hogy a lehetőséghez képest a betegség terjedésének gátat vessen. A házak elé, amelyekben gyermekparalizises beteg fekszik, rendőr, illetőleg csendőrszemet állitottak és ez ügyel arra, hogy a beteg gyermekek hozzátartozói senkivel ne érintkezhessenek, illetőleg, hogy a fertőzött házakba senki be ne tehesse a lábát.

Ez az intézkedés nyilvánvalóan meg fogja hozni a várt javulást, annál is inkább, mivel a betegségek száma az utóbbi időben lényeges apadást mutat.

Értesülésünk szerint Hajdu vármegye több községében és városában is fordultak elő gyermekparalizises megbetegedések. Hajduböszörményből három megbetegedést jelentettek és Hajduhadházon is van gyermekparalizises beteg. Ezeket a betegeket dr. Görgey Márton tisztifőorvos személyesen látogatja meg és intézkedik a gyógyitásról, illetőleg a legszigorubb elkülönitésről.

FEKETEHEGY FÜRDŐ

VIZGYÓGYINTÉZET ÉS KLIMATIKUS GYÓGYHELY.

700 m. a tenger felett.

Pályaállomás: Sp. Nová Ves (Igló) — Posta Vondrisel.

Strandfürdő meg vizzel: Pausal ár P 8.50 négyszeri étkezéssel, lakással, borravalóval kurtaksával. Elő- és utóidén, be. szobából 50 százalék kedvezmény Feketehegy Fürdő elfogad pengőt napi áron felül. Prospektus, felvilágositás: Fürdőgondnokság vagy a Menetjegyirodák

Abd el Krim megszökött a francia fogságból

Páris, augusztus 13.

A marokkói véres riff-harcok leverése óta Abd el Krim a franciák foglya Reunion szigetén. — Most az a hir terjedt el, hogy a riff-kabilok egykor veszedelmes vezére *megszökött a szigetről.* A ryalista Action Francaise, amely ma ezzel a szenzációval szolgál olvasóinak, sürgeti a kormányt, hogy nyugtassa meg a francia közvéleményt, vajjon *igaz-e, hogy Abd el Krim visszajutott Marokkóba,* mert ha igen, akkor *a riff-kabilok véres harca ujra fel fog lángolni.*

Száz százalékos jégkár a zalai szőllőkben

Zalaegerszeg, augusztus 13.

Zalavármegye alispánjához beérkeztek a jelentések a pénteki jégeső pusztitásairól. A környékbeli községekben a szőlőkben 100, a kapásnövényekben 50—80% a jégkár. A tapolcai járásban a szőlőhegyekben 50%-os a kár. A keszthelyi járás néhány községében 25—50%-os jégverés volt. A nagykanizsai járásban 50%-os kár volt a szőlőkben. Az alsólendvai járás néhány községében szintén 50%-os kár mutatkozik.

Titokzatos kór pusztitja a Felvidéken a cseh katonaság lóállományát

Pozsony, augusztus 13.

A felvidéki lovasdandárok lóállományát titokzatos kór pusztitja, amelyet az állatorvosok eddig nem ismertek. A hadvezetőségnek emiatt milliós kára támadt. A polgári lakosság lóállományában a kór eddig nem lépett fel.

Állást keres?

Tegye közzé apróhirdetését 2 napilapban, 10 szót 30 fillérért. — Hirdetését feladhatja: Kossuth-utca 2. sz.

Meghalt a szászok utolsó comese

Sulyos veszedelem fenyegeti a szász univerzitás vagyonát

Nagyszeben, augusztus 13.

A szász népnek nagy gyásza van. Dr. Friedrich *Walbaum* országos egyháztanácsos, a szászok földhitelintézetének elnöke, a szászok — lehet, hogy utolsó grófja, hatvanhét éves korában meghalt.

A szászok utolsó grófja

A szász comes tanulmányai elvégzése után Szeben vármegyében főszolgabiró volt, majd 1893-ban Kiskuküllő vármegyébe került vármegyei főjegyzőnek. 1897-ben Segesvár polgármesterének választják, 1910-ben Szebenmegye főispánjává nevezték ki, amelyhez együtt járt a szász univerzitás elnöksége és a „szászok grófja" történeti cim is. Ezen a poszton érte őt 1918-ban az impériumváltozás.

Az impériumváltozás utáni években tagja volt az országos konzisztóriumnak. 1916-ban egyházi főgondnoknak választották.

Az utóbbi évtizedben Walbaum tevékenysége szász egyházi téren zajlott le. A szász Landeskirchenek jelenlegi alkotmánya az ő müve. Egyházjogilag oly tökéletes müvet teremtett, hogy a lipcsei egyetem érte a jogásznak theologiai diszdoktorátust juttatott.

Mi volt a szász comes?

A szászok grófja cim, amely vele most már megszüntnek tekinthető, a szász egyetem fogalmával áll szoros összefüggésben. A szászok 1846 óta politikai egységet alkottak, amelynek élén az ugynevezett „egyetem" állott. A szász univerzitás fogalma rendkivüli jelentőségü a szász nemzet kollektiv életének megismerése tekintetében, mert hiszen szászdokon keresztül az erdélyi szászság számára magát az életet jelentette. Nemzeti autonomiát, melynek talán az egész világon nem volt párja. Külön jogrendet, mely a magyar királyok jóakaratán épült fel.

Amikor 1876-ban ezt a szász területi autonómiát a magyar törvényhozás megszüntette a Királyföldet az ujonnan alapitott megyék között felosztotta, a szász univerzitás közjogi jellegét és hatáskörét elvesztette ugyan, nem szünt azonban meg továbbra is döntő szerepet játszani a szászság belső életében. Nemcsak azért, mert az emlitett törvény a szász univerzitásra bizta a szaszok akkor még hatalmas nemzeti vagyonának kezelését, hanem azért is, mert e nemzeti vagyonnak összefogó ereje, e vagyon kezelésével együttjáró képviseleti rendszer az autonómia gondolatának fennmaradását, észrevétlen továbbélését jelentette.

Az oláhok elveszik a szászság közvagyonát

Ez a szász univerzitás az uj impérium alatt halálos dőfést kapott, óriási ingatlanait — legnagyobbrészt mérhetetlen értékü erdőségeket, — az agrárreform ismeretes módszereivel kisajátitotta, mert egyszerüen alapitványvagyonnak minősitette, holott vagyonközösségi jellege nyilvánvaló volt. Azok a hatalmas összegek pedig, melyeket ez a szász nemzeti vagyon 1848 után a jobbágyi jogok megváltása fejében a magyar államtól kapott és a szászok kezén nemcsak megmaradt, hanem állandóan gyarapodva óriási Nemzeti alapot alkotott, teljesen elértéktelenedett, mert állampapirokban és hadikölcsönökben feküdt, melyeket az uj uralom szinten nem volt hajlandó értékükben megtartani.

Az univerzitás azonban még igy is hatalmas összetartó erőt jelentett. Jelentette a multat, a tradiciót s a jövendőnek azt a hitét, mely csak a multban és a tradicióban gyökerezhetik. Walbaumot, a szászok utolsó grófját, akit magyar főispáni kinevezése emelt ebbe a pozicióba, a szász nép talán éppen ezért is a változott viszonyok között a réginél fokozottabb tisztelettel vette körül.

Az 1876. évi magyar törvénynyel, amint emlitettük, a szász univerzitás közjogi jellege teljesen megszünt, az már csak a szász nemzeti vagyon organizációjává vált. Ebben a minőségében azonban megtartotta régi alakulatát. Vagyis határozó testületeit a régi Királyföld területén lévő lakosság alkotta meg az ősi statutumokban előirt formák szerint. Ezek a statutumok azonban azt mondják, hogy a szász nemzeti vagyon sorsának intézésébe azok szólhatnak bele, tehát szavazójogot azok gyakorolhatnak, akik a Királyföldön laknak és az ország érvényben lévő törvényei szerint képviselőválasztási joggal rendelkeznek. Amikor ez a szakasz a statutumokba került, nem jelentett bajt. A régi cenzusos, tehát vagyoni jogon alapuló szavazati jog a szászságnak biztositotta a többséget, bár lélekszám szerint már akkor is kisebbségben voltak.

Oláh tulsuly a szász univerzitásban

Walbaum halálával tehát a szász univerzitás végzetes keresztutra érkezik. A fennálló törvény szerint a szász comes a szebenmegyei oláh prefektus lenne, mint a régi magyar főispánok jogutódja, s ebben a minőségben ő lenne a szász univerzitásnak elnöke is. — Mivelhogy azonban az elmult tizenhárom esztendőben a szászok kivédték ennek a törvényszakasznak alkalmazását, marad a másik ut, melyet nyilván a medgyesi határozat idejében kötött megállapodás biztosit: az tudniillik, hogy az univerzitás elnökét a Királyföld népe maga választja meg a statutumok szerint. Időközben azonban törvény lett az általános titkos választójog s ennek az alkalmazása azt jelentené, hogy a szászok a maguk nyolcszáz éves nemzeti vagyonuknak megmaradt romjai fölött az oláh majoritással szemben véglegesen elvesztenék rendelkezési jogukat, ha csak a magyar kisebbséggel való szövetkezés nem biztositaná számukra az univerzitás testületeiben a többséget.

Felakasztotta magát szerelmi bánatában egy fiatalember

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Tragikus öngyilkosság történt csütörtökön éjszaka Nagykereki községben. Csontos László 27 éves fiatal ember régi idő óta udvarolt egy községbeli leánynak, aki azonban nem viszonozta a szerelmét. A fiu ezt annyira a szivére vette, hogy valóságos buskomor lett és állandóan az öngyilkosság gondolatával foglalkozott. A mult éjszaka aztán végre is hajtotta tervét. Az istállóban felakasztotta magát és mire észrevették a tettét hozzátartozói, akkorra már halott volt. Az esetről a csendőrség értesitette a debreceni királyi ügyészséget, amely megadta a temetési engedélyt.

A Singer varrógépek
mégis a legjobbak!

Európa kráterén

Irta: Dr. ZULAWSKI ANDOR.

Páris, augusztus hó.

Közép-Európában ma végig utazni olyan, mint egy kirándulás a Vezuv kráteréhez. Egész Európa egy tüzokádó vulkán. Ég, sistereg, bugyborékol s reng alatta a föld.

Nápolyban évek előtt a Via Partenopei szállóm erkélyablakából ugy néztem lángjával az eget pirosra festő Vezuv füstölgő kráterét, mint most vonatom ablakából az égő Európát. A világháboru kráteréből felszakadt lávával — nem lehet békét kötni s tüz ellen nem lehet agyagos nádból védőgátat épiteni. A hömpölygő lávafolyam elemésztette Pompéjit. S aki ma Európát nézi, azt kell éreznie, hogy a vén Európa lappangó krátertövében rengő föld, haladó kultura .. S a füst, mely felette száll, mint fekete függöny, nem más, csak hamis oltárok előtt hangzó papok olajjal öntözött tömjénezése. Csak arra jó, hogy Pompéji végnapjait élő Európa ne lássa meg a feje fölött táncoló halál tüzét.

*

Nagy álmok helye. A technika lüktetése. Zollstock. Rend. Siegesallee. Idegesség. Bezárt bankok. Munka és munkanélküliség. Elkeseredés. Cérna szállal megkötözött öklü óriás, akinek kakas tépi a máját. Ez *Németország* és *Berlin*.

A germán-Prometheusnak nem kell lecsapnia az Isteneket, hogy tüzet lapion: égő zsarátnokot dobott talpa alá a francia perfedia. S ha egyszer a guzsnak szánt cérnaszál gyullad csak meg, attól is tüzet fog a minden bün, szenny és gyalázat, szenvedés nagy keritőjének ruhája, mert a kanóc két vége ott maradt a Rajna és a Szajna között. Csak egy eltaposott darabjával kötötték át a versailleszi békeokmányt. Francia hisztéria. *Ők maguk — a párisi gyujtogatók.*

*

A „béke-országa". Igy mondják. Egy szemnyitásnyi boltozatban szélmalom, virágágy, fekete-fehér foltos tehenek, vöröstéglás házak, fehér fejkötők, itt-ott papapucs. Ez *Hollandia*.

De ide is elvilágit nápolyi emlékem: a vörös fényben füstölgő sistergő, lángoló kráter. Olyan itt a vén Európa, mint frakkos gavalléron vörös nyakkendő.

Hága. Huygens Plein. Arra van mindjárt az állomás. Az utca s a tér kétoldalán választási plakátharc emléket. S akármerre nézek, mindenütt egy vörös ököl. Ötven, száz, százötven... Ki tudja hány ember ökle ez? Ó, irigyelt, békés, Hollandia!

Ballagunk tovább. A Vijver vizén hattyuk uszkálnak. Eszembe jut Rembrandt anatómiája: káprázik a szemem. Mintha vörös kezek boncolnák a hullát... Forrón tüz ránk a nap S ha nem is láva között, de itt is süppedős, ragadós asztalton járunk.

*

Páris. Az álmok, a szerelmek, a bün és a szenny városa. Ragyog, mint a hamis brilliáns. Nem is kapni sehol szebb hamis ékszereket, mint itt. Szép, de talmi itt minden, hamis, mint maga a francia gloire. Az a gloire, amely a a Louvreral veszi körül a francia nagyságot, pedig az olasz Berniné az érdem s nagyrészt más nemzeteké a dicsőség, amit benne büszkén mutogatnak. Ez az a francia gloire, amely a XVI. századig semmit nem adott az európai civilizációnak s amely ma is a nem francia Rousseauk, Dumask, Napoleonok fényáriában uszik.

És hamis, mint Voltaire, aki ezek között egyedül hamisitatlan francia, nemcsak azért, mert született párisi, de mert minden kivalósága mellett ő már Nagy Frigyest is meglopta.

*

Igy jut most eszembe *Potsdam*. S az a szoba, melyben Voltaire lakott, mint Nagy Frigyes gondatlan és hálátlan vendége.

Egy szoba, melynek falait a császár szellemessége Voltaire távozása után izletes étkekkel, naprafor-gókkal, kigyókkal, szarkákkal és majmokkal diszitett fel, jellemzésül Voltaire falánkságára és jellemére.

A császár talán nem is tudta, hogy nemcsak Voltairenek, de a francia jellemnek állitott vele klasszikus emléket.

*

Exposition Coloniale. Épiészeti ügyesség. Egy kivételesen erkölcsös párisi rendez-vous előkelő idegenek számára. Szép, de reális értékre üres, mint az angkori templom kőccal kitömött lyukas oldala. Kiabál, mint maga a francia s a francia felületesség. S benne páváskodva a drága magyar munkát, az örökszép matyót marokkói gyarmataruinak szervirozza. Ugy látszik, külképviseleteinknél — *nyugaton a helyzet változatlan*.

*

Versailles. A napkirály otthona, ahol a templomban az oltárnak forditottak hátat, hogy mise közben csak a királyt lássák. A jakobinusok itt tanulták meg, hogy hátat fordítsanak az Istennek.

Hiába, a példa ragadós. *Ők is a kirdlyt akarták látni...*

*

A tükörterem. Az idegenvezető büszke önhittséggel magyarázza hogy nagy históriai nevezetesség színhelye. Itt kiáltották ki a német egységet. De félszázad multán a németek ugyancsak itt kényszerültek elfogadni a revánsbékét.

Aranybojtos zsinór zárja körül az asztalt, melyen a békediktátumot aláirták. Ugy mered most rám, mint Pandora szelencéje, amelybe az Istenek bezárták az emberiség minden baját és reménységét. És most az összes bajok elterjedtek a párisikörnyéki békékkel a vén Európában, csak a reménység nem, mert az odaragadt a szelence feneké**hez.**

Tizenkét és nyolc évi fegyházra ítélt a debreceni Tábla két rabló cigányt

Ezerháromszáz pengőt raboltak egy juhásztól — Több mint nyolcvan birka árát vitték el

Rendkivül érdekes bünügyet tárgyalt a mult nap a debreceni itélőtáblán a dr. *Visky* Sándor elnöklete alatt müködő szüneti tanács. Ifju *Makula* József és bátyja, *Makula* János voltak a vádlottak, akiket a királyi ügyészség rablás büntettével vádolt, mert a mult év májusában vakmerő módon kirabolták *Szilágyi* Miklós juhászt és feleségét, akiktől összesen 1355 pengőt vittek el.

Szilágyi Miklós Nyiregyháza közelében, az ugynevezett Örökös földeken lakott a feleségével együtt, de minden évben, Szent György naptól Szent Mihály napjáig kiköltöztek a legelőn levő kis fabódéba, hogy a kihajtott juhok közelében legyenek. Az öreg juhász a mult évben is igy tett és napokon át nyugodtan élt a feleségével a kis bódéban. Senki sem zavarta meg a nyugalmukat. Közben több birkát is eladtak és a pénzt jól elrejtették maguknál.

A rablók kiszemelik áldozatukat

A közelükben lakott egy viskóban ifju Makula József sármunkás és egyuttal lókupec cigány a bátyjával, Jánossal. Szilágyi és Makula ismerettségben voltak egymással s egy izben, május 9-én Makula felkereste Szilágyit és érdeklődött, hogy mennyi birkát adott el az utóbbi napokban. Szilágyi gyanutlanul megmondotta, hogy nyolcvan birkája cserélt gazdát és 1250 pengőt kapott értük. Majd meghivta Makulát este egy kis zsendicére. A ravasz cigány kész örömmel fogadta a meghivást és este csakugyan beállitott a bódéba, ahol azonban csak Szilágyinét és egy Kiss Gáborné nevü asszonyt talált, aki azonnal ráismert a többszörösen büntetett előéletü cigányra. Meg is jegyezte:

A kidolgozott rablási terv

— Te vagy az hires Makula-fajta, ugy-e?

Különben egész este jól elbeszélgettek s e beszéd alatt a ravasz Makula Szilágyinénál is tájékozódott az eladott birkák felől és megtudta, hogy hová rejtették el a kapott pénzt. Miután a lókupec vigan bezsendicézett, megköszönte a szives vendéglátást és különös terveket forgatva fejében, mosolygó arccal eltávozott. Másnap a bátyjával és még néhány cigánnyal berándultak Nyiregyházára és itt a „Kék macska" korcsmában alaposan beboroztak. Utána, a déli órákban hazafelé indultak, de a nagykállói országuton még betértek a Gál-féle korcsmába. Innen már csak a két Makula és egy harmadik társuk távozott el a legelők irányába. — Utközben megbeszélték, hogy Szilágyiékat ki fogják fosztani és kidolgozták a rablási tervet is.

Három rabló a juhász kunyhóban

Este kilenc órakor megállottak a Szilagyiék kunyhója közelében s ifju Makula József felállott egy nagy téglarakásra. Figyelmesen körülkémlelte a terepet és amikor látta, hogy nincsen semmi veszély, halk füttyjelzéssel figyelmeztette a társait az indulásra. — Erre mind a hárman libasorban indultak a kunyhó felé, közben pedig az uton talált bodzavirággal feldiszitették a kalapjaikat. Már sötét este volt, de messziről is látták, hogy pásztortüz mellett hever a juhok közelében Szilágyi Miklós. Óvatosan kerültek az ajtó elé, de a juhászkutya észrevette őket és hevesen ugatni kezdett. A kutyaugatásra Szilágyiné kilépett az ajtón, épen abban a pillanatban, amikor a három cigány is odaért. Ideje azonban nem volt kiáltozni, de meg annyira megrémül a késői látogatóktól, hogy egy hang sem jött ki torkán. Makula József gorombán rászólott:

— No csak befelé, befelé!...

— Miért menjek én be? — kérdezte az asszony, mire a cigány megragadta és betaszitotta őt a kunyhóba. Mind a hárman utána mentek s hogy Szilágyiné ne kiálthasson segitségért, az öreg juhász subáját a fejére boritották, majd a rablóbanda egy másik tagja megmotozta az asszonyt és kivette a kebeléből az odarejtett 380 pengőt. Közben cigányul beszélgettek egymással. Miután itt jól végezték dolgukat, elhatározták, hogy megszerzik a többi pénzt is. Kimentek Szilágyihoz, akitől pénzt követeltek. A juhász eleinte nem volt hajlandó engedni s ezért a cigányok egy hatalmas karóval jól fejbevágták a szerencsétlen embert, aki eszméletlenül esett össze. Becipelték őt is a kunyhóba, ahol Szilágyi pár perc mulva magához tért. Ekkor ismét megfenyegették s a halálra rémült juhász megkérdezte:

— Ha pénzt adok, nem fognak bántani?

— Akkor nem! — mondotta az egyik cigány.

Ekkor Szilágyi a csizmaszárból kihuzott egy nagy csomó pénzt, amit a cigányok azonnal összeszámoltak. Kilencszázhetvenöt pengő volt. Ezután ott hagyták a két embert a kunyhóban, ők pedig vidáman tovább álltak.

Elfogják a rablóbanda két tagját

Szilágyi még aznap éjszaka jelentést tett az esetről a csendőrségen és megindították a nyomozást a vakmerő rablóbanda kézrekeritésére. Makula Jánost sikerült is elfogni, de mindent tagadott. Makula József és a harmadik cigány, akiről még ma sem tudják, hogy kicsoda, elszöktek. Mint később kiderült, Makula a zemplénmegyei Bodroghalomba szökött, ahol napokig Sztojka Béla álnéven tartózkodott. Azonban a csendőrök őt is hamarosan elfogták. A két cigány ellen rablás büntette cimén indult meg az eljárás s a nyiregyházi törvényszék ifju Makula Józsefet tizenkét évi fegyházbüntetésre itélte, Makula Jánost azonban bizonyitékok hiányában felmentette az ellene emelt vád alól. Az itéletet ugy a királyi ügyész, mint az elitélt megfelebbezte s igy került az ügy a debreceni királyi itélőtáblához, amely még a mult év augusztusában foglalkozott a bünüggyel, de akkor még nem hozott itéletet, hanem elrendelte a bizonyitás kiegészitését.

A Tábla itélete

A mult nap azután ismét a Tábla elé került s a dr. Visky Sándar elnöklete alatt müködő tanács ifju Makula Józsefet tizenkét évi fegyházbüntetését helybenhagyta, azonban megváltoztatta a a törvényszéknek Makula Jánosra vonatkozó itéletét s bünösnek mondotta ki őt is a rablás büntettében és ezért őt nyolc évi fegyházbüntetéssel sulytotta. Az itélet ellen a védőügyvéd felebbezést jelentett be.

Memorandumot dolgozott ki a debreceni Ipartestület a közszállitási szabályzat reformja ügyében

Tizenhárom pontban foglalták össze kivánságaikat

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A közszállitási szabályzat reformja, mint tudvalévő, állandóan foglalkoztatja az ipari és kereskedelmi érdekeltségeket. A debreceni Ipartestület érdekelt szakosztályai most tárgyalták le a reformtervezetet és 13 pontba foglalva egyhangulag elfogadták azokat a követeléseket, amelyeket teljesiteni kell a közszállitási szabályzat reformjánál. Ezek a pontok csaknem teljesen megegyeznek az Országos Kézmüves Testület kivánságaival, melyek a közszállitási szabályzatban szintén igen gyökeres reformokat akarnak keresztül vinni.

A debreceni iparosok 13 pontja a következő:

1. a közszállitási szabályzat rendelkezéseinek szabatosan, félre nem magyarázható szövegezése, pontos betartása, ezért a hatósági közegek felelősségre vonása;
2. a hazai ipar érdekeinek hathatós védelme;
3. a szerződő felek egyenjogusságának választott birósági intézmény által való biztositása;
4. a szakérdekeltség intézményes bevonása;
5. a pályázatok és odaitélések terén a legteljesebb nyilvánosság;
6. a pótajánlati rendszer mellőzése;
7. a késedelmes kiirások, odaitélések és fizetések kiküszöbölése;
8. a pályázatokkal járó teher mellőzése;
9. a közszállitási szabályzat rendelkezéseinek kiterjesztése a törvényhatósági, városi, községi és általában hatósági felügyelet alatt álló közületek által kiirt versenytárgyalásokra;
10. a strohmann rendszer megszüntetése;
11. az alvállalkozó iparosok jogos követeléseinek megvédése;
12. a Társadalombiztositó Intézeti dijhátralékok miatt az iparosoknak a közszállitásokból való kirekesztésének megszüntetése;
13. a kisiparosságot megillető részesedési kvótának méltányos megállapitáa és pontos betartása.

Az Ipartestület ezeket a követeléseket már elküldötte Budapestre, az Országos Kézmüves Testületnek, amely közelesen szakértekezletet tart és a kivánságokat memorandumba foglalva juttatja a kereskedelmi miniszter elé.

A nehéz viszonyok hatása a vadász szezonra

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A vadászszezon már Debrecenben is teljes erővel megindult és a városháza illetékes hivatalát egymásután keresik fel a Nimrodok utódai vadászbejelentő lapokért. Az elmult esztendőben Debrecenben 497 vadászjegyet adtak ki, azonban az idén eddig csak 252-en kértek vadászbejelentő lapokat. Ez a szám az év végéig nyilvánvalóan emelkedni fog, — azonban bizonyosnak látszik az is, hogy a nehéz viszonyok következtében az idén jóval kevesebb vadászjegyet kell majd kiadni, mint a mult esztendőben.

67. Csapó-u. 67.
Bálint József
asztalos.
Ajánlja saját készitésü butorait.

Kirándulók figyelmébe!
Hajduszoboszlói fürdőzők találkozóhelye a
Hangya „Liliom" vendéglője
Hüvös kerthelyiség! Jégbehütött italok!
Különő házi koszt! Pártfogást kér Szabó Mihály

Gyomorsülyedéses betegeknél, áldott állapotban levő anyáknál igen fontos a
haskötő
Legolcsóbb árban szerezhető be
Kiss Béláné
Füző üzemében, Kossuth-utca 59. sz.
Csinőfüzők, melltartók mérték után.
Ezüst redikülök béleltését, kesztyük javitását vállalom.

A debreceni szerelő szakosztály a valutaletét-akció sikeréért

A kisiparosok követésre méltó áldozatkészsége

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A debreceni ipartestület műszerész-, autó- és villamosszerelők-szakosztálya az elmult napon rendkivüli gyülést tartott abból a célból, hogy a sulyos gazdasági helyzetet a kisiparosság szempontjából megvitassa.

Kovács Lajos szakosztályi elnök ismertette a jelenlegi helyzet folytán előállott visszaesést és ipari pangást. A helyzet szanálásához feltétlenül szükséges, hogy elsősorban a közönség sorából induljon ki a szanálás lehetősége és épen ezért ő is támogatja a dr. *Friedmann*-féle tervezetet.

Az elnök előterjesztette ezután Pollák Ignác villamosszerelő mester következő inditványát:

„Mondja ki a debreceni Ipartestület műszerész-, autó- és villamosszerelők-szakosztálya, hogy tekintettel a jelenlegi rendkivül sulyos helyzetre, amely hazánkat, annak minden egyes dolgozó polgárát fenyegeti, — ugy a szakosztály pénztárából, mint a szakosztályi tagok önkéntes hozzájárulásából, *a Magyar Nemzeti Banknak felajánl valutaletét céljára 2000 pengőt, mint kamatmentes kölcsönt.*

Kerestessenek meg az illető hatóságok, hogy az iparosok által befizetett valutakölcsön elismervénye minden közmunkánál óvadék gyanánt elfogadtassék."

A szakosztály alakitson egy bizottságot a fenti határozat végrehajtására, amely bizottság a szakosztállyal szemben az elszámolást megejti.

A szakosztály inditványa támogatás és minél szélesebb körben való ismertetése céljából küldessék meg a debreceni Ipartestület előljáróságának, valamint a debreceni Kereskedelmi és Iparkamarának."

A szakosztály nagy szótöbbséggel elhatározta, hogy a szakosztályi pénztárból kiutal 500 pengőt, továbbá a tagok között gyüjtőivet köröz abból a célból, hogy a befolyó összegeket együttesen felajánlja a Magyar Nemzeti Banknak valutaletét alap céljára.

A szakosztály jelenlevő tagjai nagy lelkesedéssel fogadták ezt a nagy nemzeti közérdeket szolgáló határozatot. Ennek eredményeként az elnök a szakosztályi pénztárból azonnal kiutalt 450 pengőt és a tagok gyüjtésének az eredménye 550, — tehát eddig 1050 pengő áll az akció rendelkezésére, — továbbá már is nagy mozgalom indult meg, hogy a szakosztály távollevő tagjai is a tehetségükhöz képest járuljanak hozzá a letétalaphoz.

A szakosztály az akció sikeres keresztülvitelére bizottságot alakitott, amelynek elnöke Baukovácz Alfréd gázgyári helyettes igazgató, a szakosztály diszelnöke, pénztárnoka Pollák Ignác, tagok: Kovács Lajos szakosztályi elnök, Gáll Béla és Horváth Ferenc iparos mesterek, akik a mozgalom szervező és propaganda munkáját megkezdték.

Debrecenből az idegenlégióba akart szökni két gyerek

Az egyik 400 pengőt lopott el az édes apjától

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Tegnap délelőtt megjelent a rendőrségen egy nyugalmazott debreceni vasutas és lopás cimén feljelentést tett 16 esztendős fia ellen. Az elkeseredett apa elmondotta, hogy fia előző nap éjjel lakásuk szekrényéből kilopott több mint 400 pengő készpénzt és azzal megszökött hazulról.

A feljelentés ügyében a rendőrség megindította a nyomozást és csakhamar megállapitotta, hogy a 16 esztendős vásott gyerek egy 19 esztendős barátjával együtt megszökött Debrecenből. Mind a ketten Budapest felé vették utjukat, ahol a 16 esztendős gyerek barátját a debreceni rendőrség megkeresésére sikerült elfogni, a vasutas fia azonban megszökött. Az elfogott legényke elmondotta, hogy mind a ketten idegenlégióba készültek és azért kellett a pénz, hogy Algirig az utazási költségeket fedezni tudják.

Az elfogott 19 esztendős legénykét valószinüleg még ma Debrecenbe toloncolják, a vasutas fiának felkutatására pedig tovább folytatják a nyomozást.

Vadászat közben kilőtték egy 12 éves hajduhadházi gyermek szemét

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Hajduhadházon. Katona-utca 20. számu ház udvarán. R. Balogh Miklós 12. esztendős kisfiu bal szemét kilőtték. A szerencsétlen gyerek épen uborkát szedett, amikor a sulyos lövés érte. A következő pillanatban borzalmas sikoltással esett össze és eszméletlenül terült el a földön. Hozzátartozói, akik a szerencsétlenséget rögtön észrevették, beszállitották a debreceni szemészeti klinikára, ahol még a délelőtt folyamán mütétet hajtottak végre rajta. Állapota sulyos, de nem életveszélyes.

A szerencsétlenség után a csendőrség azonnal meginditotta a nyomozást, amelynek során kiderült, hogy R. Balogh Miklóst a környékbeli vadászok közül lőtte meg valaki. Abban az időben ugyanis a kertek alatt vadászatot tartottak és valószinü, hogy egy eltévedt sörétszem sebesitette meg a 12 esztendős gyermeket.

Meg fogják akadályozni a hivatalokban megrendelést gyüjtő kereskedelmi ügynökök törvényellenes tevékenységét

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A megrendelésgyüjtésről szóló 1900. évi XXV. törvénycikk értelmében az iparosok és kereskedők, vagy ezek megbizottai az iparos vagy kereskedő lakóhelyén kivül mintával vagy minta nélkül csak oly iparosokat vagy kereskedőket kereshetnek fel, kik üzleti körükben az illető áru eladásával vagy felhasználásával foglalkoznak. Ezzel a törvényes rendelkezéssel ellentétben naprólnapra tapasztalható, hogy különösen a Budapestről vidékre utazó ügynökök *nem csupán az iparosokat és kereskedőket keresik fel megrendelésgyüjtés végett, hanem anélkül, hogy az egyes tisztviselőktől a megrendelés átvételére felhivást kaptak volna, megjelennek a hivatalokban, közüzemekben, közintézményeknél, vállalatoknál* stb., ahol egyszerre nagyobb számu tisztviselőt találnak s az ilyen helyeken megrendelést gyüjtenek.

A tömérdek kérésre és panaszra a kereskedelmi miniszter most a miniszterelnökhöz fordult, akitől megfelelő intézkedést kért. — Rámutatott arra, hogy nem tekintve azt, hogy a hivatal, közüzem stb. nem az a hely, ahol a közszolgálat sérelme nélkül megrendelést lehetne gyüjteni, a más helyen üzletet folytató kereskedő vagy iparos megbizottjának, ügynökének ez az eljárása mint kihágás büntetendő cselekmény is. Emellett ez az eljárás a törvény rendelkezéseit betartó kereskedőkre és iparosokra sulyos gazdasági hátránnyal is jár. Arra kérte tehát a miniszterelnököt, hogy a felmerült panaszok megszüntetése céljából a hatásköre alá tartozó hivatalok vezetőit utasitsa arra, hogy a hivatalokban az ügynökök részéről *a megrendelések gyüjtését általában tiltsák el és hivják fel a közszolgálati alkalmazottak figyelmét arra, hogy az ügynököknek ezt a tevékenységét törvény tiltja s igy a közszolgálati alkalmazottak is felelősek azért, ha az ügynököket megrendelések adásával a tilalom megszegésében és kijátszásában támogatják.*

Remélhető, hogy ezek után rövidesen szigoru rendelet jelenik meg, amely a törvény betüinek érvényt szerez az ügynöki tulkapásokkal szemben.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

A Debreceni Ujság előfizetőinek és olvasóinak nagy értékű kedvezményt nyujt a városi uszoda látogatására

A városi uszodában előfizetőink és olvasóink a rendes napiárakból, valamint a havibérletjegyekből 20% engedményben részesülnek, gyermekeik pedig 33%-ban, mig az idénybérletnél *44% engedményre tarthatnak igényt.*

A szelvényeket, amelyek bemutatása ellenében ezek a kedvezmények igénybevehetők, az alábbiakban közöljük.

DEBRECENI UJSÁG
VÁROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 2·— P.,
a 10.— P értékü havi bérletjegyét ezen szelvény ellenében 8.— pengőért válthatja meg.
(Felnőttek részére)

DEBRECENI UJSÁG
VÁROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 1·— P.,
az 5.— P értékü havi bérletjegyét ezen szelvény ellenében 4.— pengőért válthatja meg.
(Gyermekek részére.)

DEBRECENI UJSÁG
VÁROSIUSZODA SZELVÉNYE
Értéke 10 fillér
a 60 fillér értékü napijegyét ezen szelvény ellenében 50 fillért válthatja meg Pénteken, augusztus 14-én.
(Gyermekek részére).

DEBRECENI UJSÁG
VÁROSIUSZODA SZELVÉNYE
Értéke 10 fillér
a 30 fillér értékü napijegyét ezen szelvény ellenében 20 fillérért válthatja meg.
Pénteken, augusztus 14-én.
(Felnőttek részére.)

A fenti szelvény beszolgáltatása ellenében kedvezményes áru idény és havi bérletjegyeket a város gazdasági ügyosztályánál (Városháza I. emelet 28/a) a napijegyeket pedig az uszoda pénztáránál állitják ki. Havi bérletjegyek a kiváltástól számitott 30 napig érvényesek.

Iparügyek

Uj iparok

Az elsőfoku iparhatóság a mult héten a következő uj iparosokat és kereskedőket iktatta lajstromába:

Kopcsán Józsefné paprika árusitás, Pécsi Lászlóné szatócs, Szőke Ignácné tüzifa és szén kicsinyben vétele és eladása. Varga Bertalan zöldség, gyümölcs és főzelékfélék eladása, Mezei Imre ácsmester, Losonczi Sándor korcsma, Matta József borbély és férfifodrász, Ormós József bérautófuvarozás, Szabó Gábor bérceplés, Krausz Emil cukor, gyümölcsfélék, gyufa nagybani árusitása, Weisz Benjámin cukorka, gyümölcs, déligyümölcs és főzelék árusitás, Fábián Andrásné baromfi, tojás, tejtermék árusitás, Fleischmann Hermann rőfös, kézműáru kereskedés, ifj. Tokaji János lómészáros, Berger Izidorné korcsma, Frischmann József füszer és gyarmatáru kereskedés, Jakab Lajos csizmadia, Adler Jenő rövidáru és kézimunka kiskereskedő, Garabovszki Józsefné kifőző, Balla Gábor mázoló, Balla Gábor szobafestő, Tóth Gyula férfiszabó, Szina János gubás, Boros Miklós mázoló-fényező és szobafestő, László István kisebb kőmüves, Sauerbrun Mózes burgonya, zöldség, termény, takarmány kereskedés, Nagy József burgonya, hagyma, bab, borsó főzelék árusitás, ifj. Bánki István zöldség, gyümölcs, déligyümölcs kereskedés, Horovitz Ferenc Lipcsei szőrmeház elnevezéssel szücs és szőrmeáru kereskedés, Ékes János illatszer, kozmetikai készitmények és háztartási cikkek kereskedése, Egri Róza szatócs, Szentesi János baromfi, tojás, burgonya és zöldségfélék kiskereskedése, Török Sándor rőfös és rövidáru kiskereskedés, Szenynyesi Imréné korcsma, Bodnár Alajos cinész, Egri János géplakatos és motorszerelő, Szalai Sándor vas- és fémesztergályos, Zádor Mihály szobafestő, Balogh Kálmánné kifőzés, Dézsi László élő- és müvirág, cserepes virág és palánta árusitás, Se yem Gábor fagylalt kereskedő, Barna Mihály rőfös és rövidáru kereskedő, Goldstein Andor mezőgazdasági gépek, varrógép, kerékpár kereskedő, Virág Sándorné gyümölcs déligyümölcs és virágkereskedés, — Schmaldin Frigyes gyümölcs, déligyümölcs és főzelék kereskedő, Székely Józsefné szatócs, Kiss Béláné füzőkészitő, Auspitz József hentes és mészáros, Gottlieb Jenő fehérnemükészitő és árusitó, Horovitz Hermann bor és szeszes italok adás-vételének közvetitése, özv. Oláh Imréné gyümölcs, déligyümölcs, zöldségkereskedés, Sápi Etel fényező és mázoló, Simon Ferenc bérautófuvaros, Sánta Mihály fuvaros, Stern Ezékiel halkereskedő, Varga Imre szita és rosta készitő, Kovács István kisebb kőmüves.

Összesen 59 uj iparjogositvány vezettetett keresztül az ipar-lajstromon.

Megszünt iparok

A mult héten az elsőfoku iparhatóság a következő iparosokat és kereskedőket törölte lajstromából:

Békés Lajos férfiszabó, Klein Mór palafedő, Fürst A. Béla szálloda, Dusa István fuvaros, Grósz Izidor bazáráru kereskedő, Harstein Dezső-Dávid korcsma, Molnár Jánosné házikenyérsütés, Haas Janka kézimunka készi és és kézmunka kellékek árusitása, Kraudi Juliánna gazdasági és háztartási eszközök árusitása, Ő István müszerész, Molnár Elemérné szatócs és Nagy Sándor gyümölcs, baromfi és zöldségkereskedés.

Lakása? kiadó?

egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szó 30 fillér, hirdetés feladási helye: Kossuth-utca 3., I. em.

Felmentette a budapesti törvényszék Levatich Lászlót, a „Cél" zsidókérdéssel foglalkozó cikkirójá t,

akit felekezeti izgatással vádolt az ügyészség – A védő bizonyitotta a cikk adatait

Budapest, augusztus 13.

Rendkivül érdekes és elvi szempontból nagyfontosságu sajtópert tárgyalt ma délelőtt Töreky Géza dr, a budapesti büntetőtörvényszék elnökének tanácsa. A „Cél" cimü fajvédelmi folyóirat 1930 decemberi számában nagykálnai Levatich László gazdasági szakiró „A zsidóság jövője" cimmel hosszabb cikket irt, amely miatt az ügyészség felekezeti izgatás vétsége miatt eljárást inditott ellene. Ebben a sajtóperben tüzte ki a főtárgyalást ma délelőttre a büntetőtörvényszék Törekytanácsa. Levatich Lászlót dr Kovács József ügyvéd védte.

A tárgyalás megnyitása után a vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bünösnek, mert a cikket tudományos alapon irta meg, de különben az inkriminált részeket bizonyitani kivánja.

Lavatich László cikke

A biróság egyik tagja ezután felolvassa Levatich László cikkét, amelynek egyes részei a következőképpen hangzanak:

„A hazai zsidókérdés jövőjét nem lehet az optimizmus rózsaszinü szemüvegén keresztül nézni, még pedig egyszerüen azért, mert a zsidók és a magyarok nem élnek harmonikus symbiosisban, hanem olyan életközösségben, mint amilyenben a parazita a gazdával és a parazita nép a gazdanéppel.

A világégésből, melyet a különböző nemzetek vetélkedése mellett elsősorban a zsidó szabadkőmüvesség, világsajtó, bankárkapitalizmus cselszövése idézett elő, a zsidóság mindenütt győztesen került ki. — Mi a helyzet nálunk? A bankok, nagyipar, kereskedelem, az ujságok, szinházak, főként az ő kezükben vannak. A mai rendszer egyetlen komoly intézkedést sem tesz hatalmuk megfékezésére, sőt minden vonatkozásban elősegiti uralmuknak teljessé válását.

A képviselők jórésze az ő vállalataiknak igazgatóságában és felügyelőbizottságában ül és mozditja elő ezáltal a zsidóság a saját érdekeit. Nyugodt lellkiismerettel mondhatom, hogy a mai gazdasági nyomoruságunk jórésze a zsidóság parazita tevékenységének tulajdonitható, ez a zsidóság szempontjából egész természetes, mert nem adhat mást, csak ami a lényege."

A cikkiró azután a Biblia alapján megirja, hogy a zsidók a Purim ünnepét annak emlékére ülik meg, hogy egy perzsa uralkodó zsidó ágyasának kérésére megengedte, hogy a zsidók 75.000 perzsát megöljenek, amit a legnagyobb örömmel meg is cselekedtek.

A zsidóság a gazdasági életben

A cikknek egy másik részében megállapitja, hogy a zsidóság ugy a gazdasági életben, mint a szellemi életben kiszoritotta már teljesen a magyarságot és nemcsak, hogy az egész gazdasági élet zsidókézben van, hanem még a Nemzeti Bank főtancsában is Popovics és Schober neve mellett mindig zsidók nevével találkozunk. Teljesen bizonyos, hogy az ország nem képes a magyar intelligencia mellett a zsidó intelligenciának százezreit is eltartani. Az emberi egyenlőség ugyanis minden természeti törvénnyel ellenkező valami és olyan nép, melynek nemzeti vallása megengedi a máshitüek kizsákmányolását, nem tarthat igényt az egyenjogusságra. A zsidóság tudatosan, vagy öntudatlanul, de szivós harcot folytat a teljes gazdasági szupremáció megszerzéséért, vagyis a még zsidó kézbe nem jutott föld és ház kisajátitásáért, a magyarság felett való politikai hatalom megszerzéséért.

Ezután Levatich László előadja, hogy Bodor Aladár egy előbbi cikkében foglalt téves állitásokat kivánta ezzel a cikkével helyreütni és kizárólag tudományos alapon foglalkozik a zsidókérdéssel. Egyébként a bizonyitási anyagot védője fogja előterjeszteni.

A védő a parazitizmusról

A védő ezután kifejti, hogy a Levatich László cikkében foglalt megállapitott statisztikai adatok alapján irodtak meg. Felhozza, hogy a háziselédeknek csupán egy százaléka zsidó vallásu, viszont a jól jövedelmező pályákon óriási százalék a zsidó. Ezután Balázs budapesti egyetemi tanár egyik müvét lapozza fel és azt a részt olvassa, ahol az iró a zsidóproblémákkal foglalkozik és a zsidókról, mint parazitákról beszél. Kijelenti még azt is, hogy a hadicsalások és a vétkes bukások hetven százalékát zsidók követték el.

Szabad-e foglalkozni a zsidókérdéssel

— Fel kell vetni a kérdést — mondja, — vajjon szabad-e Magyarországon zsidókérdéssel foglalkozni, igen-e, vagy nem. Ha nem szabad, akkor itt védekezni nem lehet. Viszont, ha szabad, ebben az esetben kétségtelenül megállapitható, hogy a vádlott tudományos alapon állandóan foglalkozik ezzel a problémával. A numerus clausus kiterjesztését kivánja a gazdasági életre is és miután a numerus clausus már törvény, tehát ezzel izgatni nem lehet. A zsidóság helyezkedjen el a gazdasági élet minden vonalán egyformán. Védence felmentését kéri.

Az ügyész mondja el ezután vádbeszédét, amelyben hangoztatja, hogy ha bár a cikk állitásai valóak is, a büncselekményt a cikkiró azzal követte el, hogy céltudatosan csoportositotta az adatokat.

Felmentő itélet

A biróság ezután itélethozatalra vonult vissza. Több mint egyórai tanácskozás után Töreky elnök kihirdette az itéletet. Levatich Lászlót a biróság izgatás vétségének vádja alól felmenti. Az itélet indokolásában megállapitja a biróság, hogy a cikkiró tárgyilagosan és tudományos alapon foglalkozik a kérdéssel, tulajdonképpen polémizál egy másik, korábban megirt cikkel. Sem a cikk hangja, sem pedig az abban foglalt megállapitások nem lépik tul a törvényes kritika határát és felekezet elleni izgatás vétségét sem követte el a cikkiró.

A vádlott a biróság itéletében megnyugodott, az ügyész pedig felebbezett.

A Justice for Hungary javitása közben kiderült, hogy 80 liter pumpázhatatlan benzin volt a tankokban

Jövő hét derekára fejezi be a javitást a M. E. S. R. müszaki bizottsága

A Justice for Hungary napok óta ezer darabra szétszedve a Müegyetemen pihen. Az u. n. nagy rajzteremben folyik a gép javitása. Két asztalon a hatalmas piros szárny, mellette bakokra támasztva a törzs, mely olyan, mint egy irdatlan kubaszivar.

A javitási munkálatokat Melczer Tibor müegyetemi tanár, a Müegyetemi Sportrepülők műhelybizottságának elnöke vezeti.

A műhelyfőnök ismertetése szerint a Justice for Hungary közönséges sériagyártmány. Ára, amikor Szalay Emil megvette. 120.000 pengő körül mozgott, de a sikeres repülés folytán oly mértékben vásárolják, hogy a gyár most már 20—30 ezer pengővel tudja olcsóbban adni. Törzse háromszoros fenyőfa furnirból készült, élettartama körülbelül 2000 repülőóra.

Endresz és Magyarnak az volt a határtalan pechje, hogy volt ugyan benzinjük a tankok fenekén, de képtelenek voltak átpumpálni a motorba. Órák hosszat emberfeletti munkát végeztek a pumpálással, de sikertelenül.

A gép kijavitási költsége kétezerötszáz pengő körül mozog. A kiadásokat a Magyar Aero Szövetség fedezi.

Dacára a sériagyártásnak, a gép anyaga erősen felülmulja az európai gyártmányokat. Szakitó próbákat végeztek egyes fémrészekkel. Milimétere 80 kilogram huzást bir ki. Ilyen acélunk nekünk nincs. De azért a Müegyetemen biznak abban, hogy épp olyan tökéletesen helyreállitják a Justice for Hungaryt, mint volt az indulás előtt. Endresz és Magyar bátran nekivághatnak, ha akarnak, akármilyen utnak.

Hirek

1931 augusztus 14 (péntek)

Pro.: Özséb. Kath.: Özséb.

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kossuth" Piac-utca 26. — „Reménység" Csapó-u. 22. — „Isteni gondviselés" Petőfi-tér. — „Csokonay" Mester-u. 43. — „Mátyás király" Nyilastelep.

—

IDŐJOSLÁS

Hazánkban az utolsó 24 óra folyamán nem sulyosbodott lényegesen a napok óta fennálló változékony, hüvös idő. Eső csak kevés helyen és jelentéktelen mennyiségben volt. A nappali hőmérséklet nem süllyedt, a hajnali hőmérséklet azonban tovább csökkent és a talaj mentén 3—5 fok Celsiusig csökkent le.

Budapesten 13-án délben a hőmérséklet 22 fok Celsius, a tengerszintre átszámitott légnyomás pedig 761 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Északnyugat felől esők, élénkebb légramlás, a hőmérséklet lényeges változása nélkül.

—

— **Hajduszoboszló államsegélyt kér a Kösély meder kitisztításához.** Hajduszoboszló város vezetősége a vármegye utján felterjesztéssel fordult a kormányhoz és a régi Kösély meder kitisztitására 29.000 pengő államsegélyt kért. A Kösély medrének rendbehozása nagy közmunkát jelentene a szoboszlói inségeseknek, azonban a mai viszonyok között nem sok remény van arra, hogy Hajduszoboszló közelesen megkapja az államsegélyt.

— **Miniszteri rendelet a latin nyelv tanitásáról a reálgimnáziumokban.** A kultuszminiszter rendeletet adott ki a reálgimnáziumi latin nyelv- és irodalomtanitás tantervének módositása tárgyában. Eszerint a latin tanitás célja a latin irók megértésére és szabatos forditására való képesség, biztos nyelvtani ismeretek alapján, a római irodalmi termékek és a római nép életének és szellemi világának ismerete és müvelődésünk római elemeinek megértése. A tananyag felosztása nagyjában egyezik az eddigi tanitási menettel. A latin nyelv tanitása a III. osztálytól kezdődik, a III—IV. osztályban hetenkint 6, az V-ben 5, a VI—VIII-ban 4 órában. A IV. osztályban Catullust és Phaedrust, az V-ben Ovidiusból szemelvényeket és Ciceronak De imperio Cn. Pompei beszédét, a VI-ban Liviust és Vergilius Aeneisének I—V. énekeit, a VII-ben az Aeneis VI—XII. énekeit és az ifjabb Plinius leveleit, a VII-ben Horatiust és Tacitust kell olvasni. Irásbeli dolgozatokat a IIII—V-ben kéthetenkint, a VI—VIII-ban havonkint irnak. A III—V-ben csak magyarról latinra forditanak, a VI—VIII-ban szintén tulnyomóan igy. Elő van irva azonkivül a VI—VIII. osztályokban félévenként egy házi dolgozat az olvasmányok tárgyi tanulságainak értékesitésére.

— **Takaritásért** világos, tiszta, száraz **pincelakás azonnal kiadó. Apaffy-utca 20. szám.**

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Kiss Barna szerelő segéd—Dobos Mária, Nánási Sándor npsz.—Tóth Róza, Sárközy István lakatos segéd—Nyiri Róza, Ujvárosi Imre gazdálkodó—Szilágyi Margit, Juhász Gyula szobafestő segéd—Pintér Ilona, Lakatos Lajos npsz.—Székely Erzsébet.

Házasságok: Tóth István máv. kovács—Kerékgyártó Margit, Ignát József szobafestő segéd—Vértesi Julia, Pető Boldizsár csendőr törzsőrmester—Böszörményi Gizella, Komáromi Sándor kárpitos segéd—Veress Julia, Mautlenger Ferenc kereskedő—Weinhart Pepi, Fülöp Ferenc magánhivatalnok—Klein Julia.

Születések: Papp István szobafestő mester fiu Zoltán, Tóth István fm. leány Julia, Csuzi István fm. fiu Bálint és 6 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Burai György ref. 72 éves, Dobozi-utca 3., Csukás György ref. 25 éves, Csóka Pál-utca 6., Lajkó Jánosné Torcsák Margit r. kath. Tisza-ugar 53.

—

— **Vámvizsgálat a Délivasuton.** A Duna-Száva-Adria vasuttársaság igazgatósága felhivja az utazóközönséget, hogy a Budapest Délivasutról külföldre feladandó utipodgyászának vámvizsgálatát már a feladás előtt végeztesse el, hogy a határállomáson a vizsgálattal járó kellemetlenségektől meg legyen kimélve. A vámvizsgálatot a budapesti Délivasutról induló gyorsvonatok előtt a podgyászfelvételi helyiségben müködő m. kir. vámhivatali kirendeltség dijmentesen látja el.

— **A tüz- és épitésrendészeti statisztikája a mult hónapban.** Debrecen város területén az elmult hónapban 1 padlástüz, 1 szobatüz, 1 temetői avar- és cserjetüz, 1 nyárikonyhatüz, 1 tetőtüz, 1 tanyai kazaltüz, 1 tanyai fészertüz, összesen 7 tüzeset volt. A tüzkárok összege kb. 4953 P, melyből biztositás révén kb. 4000 pengő térül meg. Emberi és állati életben a tüzesetből kifolyólag kár nem történt.

— **Szeptember 1-én** Sas-utca 4. sz. alatt nyilik meg Galgóczy Kató hölgyfodrász és manikür szalonja. Lakás Rákóczi-utca 26.

— **Felhivjuk olvasóink figyelmét, miszerint bármilyen dolgát (lakás, vásárlás, ullevélügy stb.) szerény dijazás ellenében elintézethet Budapesten anélkül, hogy személyesen felutazna s igy megtakaritható az utiköltség. Cim a kiadóban.**

— **Az iparostanoncok nyári szabadsága.** A kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett az ipartestületekhez s felkére azokat, hogy az iparostanoncok nyári levente táborozása érdekében lépjenek közbe a mestereknél. Az ipartestületekre várna az a feladat, hogy a mesterektől szabadságot eszközöljenek ki a tanoncok számára, hogy azok elmehessenek a levente táborokba s ott kipihenhessék magukat, másrészt megfelelő testnevelésben részesülhessenek. A miniszter rendelete ugyan már a nyári szezon végén érkezett, azonban igy is jó hatást kelt, mert a debreceni mesterek tulnyomórésze kellő megértést tanusitott ugyan a leventék táborozása iránt azonban mégis akadtak, akik nem adtak szabadságot tanoncaiknak.

FOGÓS ÜGY

Az apyafi beállit a fogorvoshoz.

— Ma baj gazduram?

— Egy fogamat kéne kivenni.

— No csak üljön le, nyissa ki jól a száját s mindjárt künn lesz.

Azzal már neki is akar kezdeni, de az apyafi, amikor meglátja az orvos kezében a fogót, megragadja a karját:

— Várjon csak hé! Ezzel a fogóval akarja kiszedni?

— Ezzel hát!

— Kicsi lesz.

— Hát hogy lenne kicsi. Ezzel veszek én ki minden fogat.

— De nem az enyémet, merhogy ahhoz hosszabb kéne.

— Miért?

— Mert a kocsmába kiver ék, oszt lenyeltem.

—

— **A kabai Ipartestület székházavatása.** A kabai ipartestület augusztus 16-án rendezi székházavató ünnepségét, amelyre meghivta a debreceni testületet is. A székházavatáson a debreceni Ipartestület képviselteti magát.

— **Dr Weszeczky Oszkár** szabadságáról hazaérkezett és ismét rendel Batthyány-utca 17., I. emelet 7.

— **A piacon elloptak 122 pengőt.** Özv. Fekete Károlyné Szepességi-utca 26. számu házban lakó asszony tegnap délelőtt panaszt tett a rendőrségen, hogy a dinnye piacon valaki ellopta 122 pengő készpénzét, amit egy fekete női bőrtáskában magával hordott. Hogy a lopást ki követte el, nem tudta megmondani. A zsebtolvajlás ügyében a rendőrség a nyomozást meginditotta.

Könyvek, folyóiratok

bekötése,

paszpartuk, gobelin spanolások olcsón, izlésesen

József királyi herceg-u. 16. sz.

Mintákat házhoz küldünk.

Telefon 3-47.

GEBAUER

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

KOSSUTH-UTCA 2.

TELEFON NAPPAL 103., ÉJJEL 60.

— **Ellopták tőle a kölcsönkért kerékpárt.** Szakáll Sándor Bánk-utca 53. számu házban lakó munkás tegnap délelőtt ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a rendőrségen, hogy azt a kerékpárt, amit Pecze Imréné Lorántffy-utca 1. számu házban lakó kerékpárkölcsönzőtől kért kölcsön, valaki ellopta tőle. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Szakosztályi ülés.** A debreceni szállodások, vendéglősök és kávések ipar estületi szakosztálya ma, 14-én délután 4 órakor az Ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart. Mivel a tárgysorozaton igen fontos szakosztályi ügyek is szerepelnek, a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezuton is kéri a szakosztály elnöksége.

— **Tiz évi fegyház gyilkosságért.** A szegedi kir. tábla ma tárgyalta Szekeres Imre szándékos emberölési bünügyét. Szekeres ez év februárjában agyonverte a konyhában alvó Németh Mihályt. A törvényszék szándékos emberölés miatt 7 évi fegyházra itélte Szekerest. A tábla ma tárgyalta az ügyet és 10 évi fegyházra emelte fel a büntetést, mert sulyosbitó körülménynek vette azt, hogy Szekeres a gyilkosságot vad kegyetlenséggel követte el.

— **Kilencmillió lira értékü ékszert felejtett egy milánói autóban egy amerikai nő.** Milánóból jelentik: Egy Coloman nevü amerikai hölgy tegnap egy bérautóban felejtette kézi táskáját, amelyben kilencmillió lira értékü ékszer volt. A rendőrség megindította a nyomozást a soffőr kilétének megállapitása iránt s 900.000 lira jutalmat tüzött ki az ékszerek átadójának.

SZEPTEMBER ELSEJÉN SAS-UTCA 4. SZ. ALATT NYILIK MEG GALGÓCZY KATÓ HÖLGYFODRÁSZ ÉS MANIKÜR SZALONJA. LAKÁS: RÁKÓCZI-U. 26.

— **Helen Society** szeptember 1-én kezdi meg angol, francia, német nyelvoktatását. Augusztus 15-étől lehet beiratkozni a kezdő és haladó kurzusokra. Ugyancsak szeptemberben nyilnak meg az angol és francia klubok is, haladók számára, gyönyörü uj klubhelyiségben. Kivánatra bridge-összejövetelek a klubhelyiségben. A társas kurzusok egészen olcsó dijszabással. Meglepően gyors siker. Forditások a leggyorsabban és legprecizebben eszközöltetnek. Beiratkozás naponta d. u. 2—6-ig Miklós- utca 8.

— **Hazajött a nyaralásból Laci,** Pista, Lulu, Kató, hogy olvashassák leckéiket, megveszik a könyveiket **Springernél.** Tankönyvek megérkeztek. **Springer** tankönyveket vesz, használtat féláron ad és cserél.

— **Zongoraórákat ad és csoportos magyar nóta tanitást is vállal** igen jutányos áron zongoratanárnő. Cim a kiadóban.

— **Poloskát, svábot, molyt kiirtani házilag csakis a Löcherer** Cimexinnel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztitja. **Gyógyszertárak és drogériákban kapható.**

— **A Dömsödy család gyásza.** A debreceni uri társadalomnak sulyos gyásza van. Dömsödy Imre bankfőtisztviselő hitvestársa, ifj. Dömsödy Imre tb. tanácsnok, főispáni titkár édesanyja hatvankét éves korában csütörtökön meghalt. Az elhunyt példaképe volt a családjáért, szeretteiért élő nemes magyar nagyasszonynak. Negyvenkét esztendeig élt példás, meleg szeretetteljes, megértő házasságban férjével mint hüséges támasza és segitőtársa az élet nehéz küzdelmeiben. Emellett mindig nyitva állott a szive minden szép és emberbaráti segitségnyujtásra is. A szeretve-szeretett feleség, édesanya és nagyanya hosszabb gyöngélkedés után váratlanul hunyt el, amikor már remény volt gyógyulására. Mélyen lesujtott férje iránt, aki sok évtizedes értékes munkálkodásával, puritán egyéniségével és családi életének keresztyéni emelkedettségével csak tisztelőket és barátokat szerzett magának, a legszélesebb körben általános az őszinte részvét. Ugyancsak a legteljesebb együttérzéssel veszi körül Debrecen és Tiszántul uri társadalma a szabadságon távollevő ifju Dömsödy Imre tb. tanácsnokot, aki rajongva szeretett édesanyját veszitette el. A kiterjedt, előkelő rokonság által gyászolt nagyasszony temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Kossuth-utcai templomban kezdődő ref. egyházi gyászszertartás után a Kossuth-utcai temető családi sirboltjába.

dömsödi Dömsödy Imre, mint férj, Mária, özv. nemes Domokos Gézáné és Imre, mint gyermekei ugy a maguk, valamint a kiterjedt rokonság nevében mély fájdalommal tudatják, hogy felejthetetlen jó feleség és édesanya

dömsödi

Dömsödy Imréné

szül. Cseh-Czeglédy Mária

életének 62-ik, igen boldog házasságának 42-ik évében, f. hó 13-án csendesen elhunyt.

Kedves halottunk földi részeit f. hó 15-én, szombaton délután 4 órakor fogjuk a Kossuth-utcai templomban kezdődő, a ref. egyház szertartása szerinti ima után a Kossuth-utcai temetőben levő családi sirkertben végső nyugalomra helyezni.

Debrecen, 1931 augusz us 13.

A szeretet nem hal meg — a szeretet örökké él!

Gyula, József, Ilonka, András, Margit, Irén testvérei. Sógorai, sógornői és a kiterjedt rokonság. Ifj. rusti Gabriel Aladár vő, rusti Gabriel Adrienne és Mária unokái.

Minden külön értesités helyett.

A temetést a Dankó temetkezési vállalat rendezi.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 30 fillér

Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3., I. e.

TESTEDZES

Vasárnap az Attila, az első liga uj tagja játszik Debrecenben a Bocskay ellen

Most egy esztendeje a Bocskay vezetősége csapatának előkészitésére azt a módot választotta, hogy megerőltető turák helyett Dbrecenben játszott barátságos mérkőzésekkel fejlesztette a csapat kondicióját és összjátékát. A taktika kitünőnek bizonyult, szetemberben kitünő startot vett a Bocskay és általában az egész őszi eredményein ott volt a bélyege annak, hogy szilárd volt az az alap, amellyel ez a csapat a szezon elején elindult. Nagyváradi balsikere után, amelyet az idézett elő, hogy *anyagi szükségében idegenben kezdte meg a Bocskay szezonelőkészitő munkálatait, ismét a mult évi rendszerhez folyamodott a Bocskay vezetősége* és ma már két lekötött debreceni barátságos meccsről számolhatunk be. A futballra éhezett közönségnek nagyon jól jön mind a két meccs és ráadásul a két csapat is olyan, amelyre már régen vár Debrecen sportközönsége.

Az első csapat, amelyet vasárnapra, 16-ra kötött le a Bocskay, az ősi riválisa, az Attila Miskolc kitünő első ligabeli csapata, amely éppen nemrég bizonyitotta be a Bástya ellen aratott imponáló győzelmével, hogy képességei alapján foglalja el helyét az első ligában. Miskolc és Debrecen mérkőzései mindig izgalmasak és kitünő sportot nyujtók voltak, akár a barátság kedvéért, akár a bajnoki pontokért mérte össze erejét a két város csapata. A vasárnapi meccs Debrecen közönségének az első liga legfrissebb tagját mutatja be és egészen bizonyos, hogy naggyá nőtt ellenfelével tedies ambicióval veszi fel a harcot a miskolci csapat, amelynek a győzelem, vagyis a szép küzdelemben erőinek megmutatása, valósággal becsület kérdése.

Furcsa nyilatkozat az uj debreceni profi-csapat alakitása ellen

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A csütörtökön megjelenő budapesti sportlapban a Bocskay vezetősége nevében szokatlan nyilatkozat hangzott el, amely nem éppen ildomos módon foglalkozik a második debreceni proficlub alapitásának az ügyével. Nincs szavunk a nyilatkozat azon részéhez, amely válasz akar lenni egy napilapban megjelent és feltünést keltett hirre és a Bocskay belső ügyeit tárgyalja, de az mégis furcsa, hogy a Bocskay mai vezetősége a nyilatkozat szerint monopol helyzetet akar a maga számára teremteni és az uj debreceni proficlub alapitásában ő ellene irányuló akciót lát, amely eszközket nem válogatva tör céljainak a megvalósitására.

Nekünk, — akik kivülről nézzük az eseményeket — az általános sportszempontok figyelembe vételével kell a véleményünket hangoztatni, mert ezen az uton oszolhatnak el a felkavart harci szelek. Meg kell tehát mondanunk, aminthogy már hangot is adtunk ennek a gondolatnak, hogy hasznosnak tartjuk azt a tervet, amely a debreceni állással biró elbocsátott profijátékosokat és az uj generáció profisorba kivánkozó tagjait foglalkoztatni kivánja.

Ami a legfontosabb érdést, az anyagiakat illeti, az korántsem olyan megoldatlan probléma. A rendes debreceni állással biró játékosok szerénvebb fizetés mellett tudnak ie-szerződni, amit éppen a Bocskay irigyelhet tőlük a legkevesebb joggal, mert a legnehezebb időben adta ki nekik az utat. Az elbocsátott játékosok más városba nem mehetnek, mert a mai viszonyok mellett nem tudnának polgári egzisztenciát alapitani, enélkül pedig felelőtlenség ma profi futballistának leszerződni. Itt kell tehát maradniok Debrecenben és ha itt vannak mért ne játszanak komoly profi küzdelmek keretében, ami általános sportszempontból sem kedvezőtlen, mert az amatőr sport ismét szükebb keretek közzé szorult és nincs, ami a közönség érdeklődését lankadatlanul fenntartaná.

Megfelelő program összeállitása esetén az uj club nemhogy keresztezné, hanem elősegitené a Bocskay anyagi sikerét, mert az állandó érdekes küzdelmek nem hagynák kihülni a most alakuló debreceni sportközönség érdeklődését.

Azt hisszük, hogy ezek után tényleg „furcsálható" az a mód, ahogyan a Bocskay vezetősége a cikk állitása szerint vakmerő kacsa felrepitőinek, nyilvánvaló robbantóknak, naivaknak bélyegzi meg az uj debreceni proficlub tervezőit és az álfölény affektálásával akar szembeszállni a tényekkel. Maga a nyilatkozat hangja mutatja, hogy érvek hiányában üres vádaskodásokhoz kényszerült a sportbeli fegyvertársban is ellenséget szimatoló, saját magán tul nem látó Bocskay vezetősége.

Nagy érdeklődés előzt meg a DMTE vasárnapi birkozóversenyét

A miskolci atléták vasárnap délben érkeznek Debrecenbe

A Debreceni Munkás Testedző Egyesület vasárnapi birkozóversenye iránt sportkörökben szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami érthető is, mert egyrészt birkozóverseny már hónapok óta nem volt Debrecenben, másrészt a Miskolci Munkás Testedző Egyesület birkozógárdája olyan értékeket reprezentál, amely az elsőrangu sportélvezetet előre biz ositja. Növeli a verseny érdekességét különben az a körülmény is, hogy a miskolci csapat 1930-ban megnyerte Észak csapatbajnokságát, a Debreceni Munkás Testedző Egyesület pedig köztudomás szerint a keleti kerület csapatbajnoka. Igy Észak és Kelet mérkőzése lesz tulajdonképen a vasárnapi birkozóverseny, amely bővelkedni fog az izgalmas mérkőzésekben.

A DMTE pedig az alanti birkozókkal vesz részt az elsőségért folytatott küzdelemben:

Légsuly: Szabó József, a bácsi munkás olimpiász junior kategóriájának győztese, munkás világbajnok, Khon Gyula kerületi ifjusági bajnok, Truczkai Antal, Penyige Gyula.

Pehelysuly: Dóró Lajos többszörös bajnok, a budapesti munkásbajnokság mult évi győztese, Ménes Sándor többszörös bajnok, Madár István.

Könnyüsuly: Nagy Lajos többszörös bajnok, az országos vidéki bajnokság mult évi győztese, Benczés István többszörös bajnok, Fejszés István.

Kisközépsuly: Piroska József bajnok. Prokop László junior versenyző.

Nagyközépsuly: Kripkó Antal többszörös bajnok. Kientzl Alajos.

Kisnehézsuly: Tiba András, Nagy Sándor.

Nehézsuly: Horváth Jenő, Tóth Lajos.

A verseny délután pontosan három órakor kezdődik a DMTE Hunyadi-utca 1. szám alatti nagy tornacsarnokában. Kényelmes álló- és ülőhelyekről a rendezőség gondoskodik. Müsor ára 1 pengő és 50 fillér. Klubtagoknak 80 fillér és 40 fillér.

—

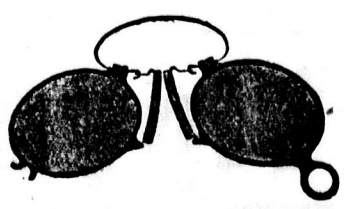
Meghivó. A Debreceni Munkás Testedző Egyesület vezetősége ma este 8 órakor az egyesület klubhelyiségében ülést tart, melyre a tagok pontos számban való megjelenését kéri az elnökség.

—

E'sőrangu küzdelmeket igér a két napos kerületi atletikai bajnoki verseny

A MASz keleti kerülete szombat és vasárnap rendezi meg az egyetemi sporttelepen a kerület ifjuségi és szenior atletikai bajnokságait. A keleti kerület atletikai sportja ma igazán magas nivón áll és jobban feilődik, aminek a legékesebb bizonyitéka, hogy a közelmultban Eperjesen aratott fényes győzelmet a debreceni atlétagárda, rá egy hét mulva pedig a Gyöngyösön megrendezet Észak—Kelet versenyen fölényesen győzték le Észak jóképességü atlétáit.

A két jólsikerült verseny után most a kerület bajnokságaira kerül sor és tekintve atlétáinak igazán kiváló formáját, rendkivül szép versenyre van kilátás, mert aki ma Keleten bajnokságot akar nverni, annak tudni kell. Nem kell mást felhoznunk, mint azt, hogy a magasugrásban Kurucz 182 cm-rel győzött, 100 m-en a fiatal Rátonyi 11 mp alatt lett első. Voli kiváló eredményeket ér el a hosszutávu futásokban és ez a fejlődés annak a jele, hogy Kelet atlétikáia hosszas stangálás után végre felfelé ivel és a feltörő fiatalok ismét elfoglalják rövidesen azt a poziciót, ahol a háboru előtt volt a debreceni atlétika. Ma ugy az ifjuságiak, mint a szeniorok között sok a tehetség és a bajnokságokban való küzdelmük mindkét napon szép és izgalmas küzdelmeket igér.

A jó szemüveg

nemcsak a látás élességét fokozza, hanem növeli munkaképességét és megnyugtatja idegeit.

CSEREP SÁNDOR

ékszerész, Piac-utca 21. szám. (Bika-szálloda mellett.

Katasztrófális vereséget szenvedett a Hungária első európai kupamérkőzésén

WAC—Hungária 5:1 (0:0)

Budapest, augusztus 13.

Közel 15 ezer főnyi közönség előtt volt tegnap délután a Hungária pályán a Hungária—Wiener AC között az első középeurópai kupamérkőzés, amelynek során a Hungária 5:1 (0:0) arányu katasztrófális vereséget szenvedett bécsi elenfelétől.

A Hungária az első félidőben még jól játszott, főképen a csatársora játszott teljesen lehetetlenül. AWAC csapatának minden tagja nagyszerüen játszott és az egész együttes teljesen kiegyensulyozott egységet képezett.

Szombati és vasárnapi uszóprogramm

ETE—DUE II. oszt. vizipóló bajnoki elődöntő Nagyzárad—Debrecen uszómérkőzés

A DUE szombaton játsza az elődön ő mérkőzést az Egri Torna Egylet csapatával. Ismerjük már a multból az ETE képességeit, amey különösen nagyszerü összjátékon alapszik a játékosok megértése a döntő pillanatban szinte egyedü'i ETE szokás. Közvetlen védelme Kardos, Sneeweisz, valamint Bibor, különösen az utóbbi a csapat főerőssége és legtehetségesebb góldobó játékos vidéken.

A csatársorukban játszk a Debrecenben is ismert Lázár, aki gyorsaságával állandóan lendületben tudja tartani a csapatát.

A DUE együttese a közelmultban bizonyitotta be, hogy nagy fejlődésen ment keresztül. Erős küzdelem lesz.

A vizipóló propagálása érdekében a rendezőség ugy határozott, hogy aki a vasárnapi Nagyvárad—Debrecen uszómérkőzés jegyei megváltja, dijtalanul tekintheti meg a DUE—ETE vizipólómérkőzést.

A Nagyvárad—Debrecen uszómérkőzésre a nagyváradiak nevezései megérkeztek. Mostmár tiszta képet lehet alkotni a versenyről, amely széles társadalmi rétegeket mozgat meg. A nagyváradiak részéről nem kevesebb, mint tiz kisérő utazik át a versenyzőkkel. A versenyt rendező DUE és DEAC nagyszabásu programot dolgozott ki a nagyváradiak itt tartózkodására. A biharkeresztesi határra Acél Imre megy elébük szombaton reggel. A délután fél három órai érkezéshez ugy a DUE, mint a DEAC uszói tekintélyes számban kivonulnak. Vértes Sándor, a MUSz keleti kerületének elnöke üdvözli őket, utána a Bikába mennek szállásukra, majd az egyetem megtekintése következik. Este 9 órakor ismerkedés és vacsora a Bika éttermében.

Vasárnap meg ekintik a Déri-muzeumot, délután verseny, este dijkiosztás a Bika éttermében. A debreceni uszók igyekeznek viszonozni a szeretetteljes nagyváradi fogadtatást és minden lehetőt megtesznek a verseny sikere érdekében, ami nem fog elmaradni, tekintve, hogy ez alkalommal először szerepelnek nagyváradi uszók Debrecenben, városunk sportkedvelő közönsége bizonyára tanujelét fogja adni irántuk való ragaszkodó érzéseinek és nagy számban fogja a vasárnapi uszóversenyt fokeresni, amely szintén a nagyerdei uszodában délután 5 órakor kezdődik.

Versenyszámok: 100 m. gyorsuszás: Felicides, Krecsmáry (Nagyvárad), Farkas, Bessenyey (Debrecen). 100 m. hátuszás: Schönberger, Krecsmáry (Nagyvárad), Kövess, Juhász (Debrecen). 200 m. melluszás: Nemes, Fischer (Nagyvárad), Szentkirályi, Gödényi (Debrecen). Stafétákban 2—2 csapatot állitanak össze a fenti uszókból. Vizipólóban Nagyvárad csapata: Török, Nemes, Krecsmáry, Mokos, Schönberger, Felicides és Brna felállitásban játszik Debrecen csapata ellen, amelyet pénteken Lőwy József ker. előadó fog összeállitani.

Összeállitották az osztrákok ellen játszó magyar válogatott vizipoló csapatot

A Magyar Uszószövetség válogatóbizottsága ma délután összeállitotta a szombaton és vasárnap a Császárfürdőben az osztrákok ellen játszó válogatott vizipólócsapatot.

A szombati mérkőzés érdekessége lesz, hogy Németh huszönötödször szerepel a válogatott csapatban. Vasárnap Kesserü I. jubilál, aki aznap harmadikszor játszik a magyar válogatott csapatban.

A csapat összeállitása a következő: Szombaton: Bródy—Homonnay, Sárkány—vitéz Halassy—Kesserü I., Vértessy, Németh.

Tartalékok: Barha, Ivády, Kesserü II., Bozsi.

Vasárnapi mérkőzésen Bartha, Ivády Sárkány, Kesserü II, Bozsi, Németh, Kesserü I.

Tartalékok: Bródy, Homonnay, vitéz Halassy, Vértessy.

Padlólakkok

speciális minőségben, magas fényü, a legszebb szinekben, olcsó árban kapható

STERN festéküzletben

Piac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyanott biztosbatásu irtószert vásárolhat olcsón, poloska, svábbogár, patkányirtásra.

Vigyázzon!

Ha azt akarja, hogy apróhirdetése 30 fillérért 2 napilapban jelenjen meg

Kossuth-utca 3. sz. I. em.

adja fel hirdetését.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: MEISSNER KÁROLY, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara titkára.

Változatlan árak és nyugodt irányzat a terménytőzsdén

A készáruvásáron az egész vonalon változatlanok maradtak az árak és a forgalom is általában mérsékelt volt. Ennek következtében a határidőpiacon is meglehetősen nyugodt volt az irányzat. A megnyitásnál körülbelül 30 filléres áremelkedések voltak a decemberi és márciusi buzánál. Zárlatig, anélkül, hogy nagyobb forgalom keletkezett volna, lemorzsolódtak az árak, de azért igy is szilárdabb volt az irányzat. A tegnapi zárlattal szemben a decemberi buza 5, a márciusi buza pedig 12 fillérrel drágább. A márciusi rozs a hivatalos zárlatkor 22 fillérrel volt drágább, mint tegnap. A tengeri ára alig változott.

A liszt ára változatlan.

Határidőüzlet:

Buza: decemberre 12.05, 12, 14, 20, 16, 19, 12, 11, 85, 95, zárlat 11.95—97, márciusra 13.32, 28, 30, 35, 37, 25, 16, 07, zárlat 13.70—13.20.

Rozs: decemberre 12.95, 90, zárlat 10.89—90, márciusra 12.10, zárlat 12.00—02.

Tengeri: májusra 13.70, 73, 72, 62, zárlat 13.57—58.

A különleges tiszai 80 kg buza hivatalos ára: 11.25—12.00.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 9.85—10.60, 78 kg 10.00—10.75, 79 kg 10.15—10.90, 80 kg 10.25—11.00, tiszai 77 kg 9.60—10.10, 78 kg 9.75—10.25, 79 kg 9.90—10.40, 80 kg 10.10—10.50, fejérm., dtuli 77 kg 9.60—9.85, 78 kg 9.75—10.00, 79 kg 9.90—10.15, 80 kg 10.00—10.25, pestv., bácskai 77 kg 9.35—9.60, 78 kg 9.50—9.75, 79 kg 9.65—9.90, 80 kg 9.75—10.00.

Rozs: pestv. 8.50—8.60, egyéb rozs 8.50—8.70, tak. árpa I. 15.25—15.50, tak. árpa II. 14.75—15.25, zab I. 19.25—19.75, zab II. 18.75—19.00, egyéb tengeri 14.90—15.00, korpa 10.50—10.75, 8-as liszt 16.50—16.75, repce 20.75—21.50, biborhere 28—30, szöszös bükköny 27—28, lenmag I. 22—22.50, lenmag II. 24—24.50, kék mák 69—71, Vikt. borsó 19—23, expr. borsó 16—18, őszi borsó 16—17, fehér bab 22.50—24, lencse, kis 24—28, lencse, nagy 34—40, sz. répaszel. 8.75—9.00.

A budapesti és vidéki nagy- és kismalmok árjegyzései: 0gg 40.50—41.00, 0g 39.00—39.50, 2-es 38.50—38.50, 4-es 36.00—36.50, 6-os 34.00—34.50, rozs 0-ás 33.00—34.00, rozs 1-es 32.50—33.00.

Mag, erő- és szálastakarmánypiac félhivatalos árjegyzése: Fehérhere 190—210, baltacim 32—33, mustármag 26—28, dió —.—, konkoy 11—12, malátacsira 10—12, nf. olajpogácsa uj 11—12, széna pr. 9—9.50, lucerna pr. 10—10.50, szalma pr. 3.80—4.00.

Zürichi zárlat

Páris 20.09, London 24.90 és háromnegyed, Newyork 512.75, Bruxelles 71.40, Milánó 26.81 és fél, Madrid 44.25, Amszterdam 206.65, Wien 72.05, Szófia 3.71, Prága 15.18, Varsó 57.40, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 9.07, Bukarest 3.04 és háromnegyed.

Budapesti állatvásár

A csütörtöki vágómarhavásárra felhajtottak 876 vágómarhát. Lanyha irányzat mellett a multheti árak gyengén tartottak. A déli egy óráig előfordult kötések árai: Ökör, legjobb minőségü 78—88, középminőségü 61—78, gyengébb 46, bika, legjobb minőségü 60—74, gyengébb 48—58, tehén, legjobb minőségü 75—82, középminőségü 54—74, gyengébb 38—52, bivaly 26—35, növendékmarha 50—73, kicsontoznivaló 36 fillér.

A ferencvárosi sertésvásárra 2509 volt a felhajtás. Eladtak élősulyban kilónként könnyü sertést 102—106, közepes sertést 106—108, nehéz sertést 109—112, keresztezett sertést 112—114 fillérért. A vásár irányzata élénk volt.

Valutaárfolyamok

Angol font 27.70—28.00. Belga 79.30—80.10, Cseh korona 16.94—17.10. Dán korona 152.30—153.30, Dinár 10.10—10.20, Dollár 571.25—576.25, Francia frank 22.60—23.00, Hollandi forint 229.70—231.30, Lengyel zloty 63.65—64.25, Lei 3.40—3.45, Leva 4.10—4.18, Lira 29.80—30.20, Német márka 135.00—136.20, Norvég korona 152.80—153.80, Osztrák schilling 110.95—112.15, Svéd korona 152.90—153.90.

Vásárok jegyzéke

Augusztus 14-én: Bélapátfalva, Bogdása, Kisláng. Marha- és sertésvásár Gyoma.

Augusztus 15-n: Állatvásár: Makó, Szegvár. Lóvásár: Gyoma.

Augusztus 16-án: Jásztelek, Kiskunfélegyháza (sertésvásár nincs), Kunszentmárton, Monor, Nagyatád (sertésvásár nincs) Kirakodóvásár: Budapest, Gyoma, Makó, Senyeháza, Szegvár.

Augusztus 17-én: Ccee, Egyek, Esztergom, Jászberény, Kadarkut (sertésvásár nincs), Kercseliget (sertésvásár nincs), Kővágóőrs (lóvásár nincs), Kunszentmiklós, Mezőkövesd (sertésvásár nincs), Miskolc, Mosonszentjános, Nagyrákos (lóvásár nincs), Nyirbakta, Püspöknádasd, Somberek, Szemes, Tarcal, Vásárosmiske (sertésvásár nincs). Állatvásár: Balassagyarmat, Dunaföldvár sertésvásár nincs), Salgótarján, Vál. Kirakodóvásár: Ózd, Tatabánya. Marha- és kirakodóvásár: Zalaszentbalázs (a vásár megtartása bizonytalan).

Augusztus 18-án: Balkány, Darány (sertésvásár nincs), Nagybajom (sertésvásár nincs), Pacs (sertésvásár nincs) Kirakodóvásár: Budapest, Balassagyarmat, Dunaföldvár, Vál. Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádasd

Augusztus 19-én: Ajka, Csapod, Lajoskomárom, Okány, Siófok (sertésvásár nincs) Kirakodóvásár: Budapest, Bajna. Sertés- és kirakodóvásár: Pápa, Rudabánya.

15496/1931. B. szám.

HIRDETMÉNY

Közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a nyilt árusitási üzletekben a fagylaltárusitást a m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter Ur 147908/1931. K. M. számu rendeletével szabályozta.

Ezek szerint a nyilt árusitási üzletben vagy ilyennek tekintendő helyiségben a fagylaltárusitásra szolgáló tartályokat a helyiségnek a belső, az ajtótól távolabb fekvő részében kell elhelyezni.

Tilos az üzlethelyeiségből az árusitást olymódon végezni, hogy az áru kiszolgáltatása az üzlethelyiségen kivül (közterületen, utcán, uton vagy téren) tartózkodó közönség részére történjék. Azokra a nyilt üzletekre, amelyek a közönségnek helyben való fogyasztásra szolgálnak ki élelmiszereket (p. kávéházak, kávémérések, cukrászdák, vendéglők stb.) és melyek ülő vendégeik kiszolgálása céljából az utcának, utnak vagy térnek üzlethelyiségük előtt lévő részét bérlik, ülő vendégeik kiszolgálása tekintetében az emlitett tilalom nem terjed ki.

Ennek a rendeletnek megszegése kihágási cselekmény és büntetés alá esik.

Debrecen, 1931 augusztus 8.

Debrecen sz. kir. város Első foku közigazgatási hatósága.

RÁDIÓ

Péntek, augusztus 14.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karnagy: ifj. Roubál Vilmos. 1. Nicolai: A windsori vig nők, nyitány. 2. Strauss: Császár-keringő. 3. Grieg: Peer Gynt I. és II. szvit. 4. Urbach: Mendelssohn-fantázia. 5. Puccini: Tosca, ábránd. 6. Erkel: Hunyadi László, nyitány. 9.30: Hirek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Közreműködik: Taksonyi Piroska (ének) és Vincze László (gordonka). Zongorán kisér: Polgár Tibor. 1. a) Stradella: Air d'église, b) Godard: Berceuse (Vincze László). 2. Adam: A nürnbergi baba, ária (Taksonyi Piroska). 3. Corelli: D-moll szonáta: Preludio — Allemande — Sarabande — Giga (Vincze László). 4. Erkel: Bánk bán, Tiszaparti ária (Taksonyi Piroska). 5. a) ifj. báró Wlassics Gyula—Dienzl Oszkár: Relicti, b) Justus György: I. Édesanyám imakönyve (Taksonyi József szövege), II. Kinek nincsen édesanyja (kézirat, először) (Taksonyi Piroska). 12.45: Hirek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Időjelzés, időjárás és vizállájelentés. 2.45: Hirek, élelmiszer, árfolyamhirek, piaci árak. 4.10: „Üvegből készült épületek". Knapp Oszkár dr. előadása. 4.45: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés, hirek. 5: Siklóssy Pál dr. novellája: „Vigasztalás". Felolvassa a szerző. 5.30: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye az Erzsébet-téri kioszkból. Karnagy: Fricsay Richárd. 1. Strauss: Cigánybáró, nyitány. 2. Urbach: Ábránd Csajkovszky müveiből. 3. a) Vecsey Ferenc: Valse triste, b) Chopin: Valse brillante. 4. Sidney Jones: San-Toy, operettrészletek. 5. Fricsay: Richárd: Cinka Panna, jellemkép. 6.45: „Miért szép város Budapest". Jeszenszky Sándor előadása. 7.15: Magyar dalok. Előadja: Relle Gabriella Bura Sándor és cigányzenekarának kiséretével. 8.15: Szinmüelőadás a Studióból. „Szerelmi házasság". Vigjáték 5 részben. Irta: Vándor Kálmán. Rendező: Kiss Ferenc. Utána kb. 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek, ügetőversenyeredmények. Majd: Gramofonhangverseny. 1. W. Noack: Parade im Merschwald. 2. Csajkovszki: Chanson triste. 3. Mozart: Figaró házassága, Cherubin áriája (Alpár Gitta). 4. Toselli: Szerenád. 5. C. Weill: „Denn wie man sich bettet, so liegt man" 6. Verdi: Rigoletto, ária. 7. Rossini: A szevillai borbély, ária. 8 Puccini. Turandot, ábránd. 9. Bellini: Norma, nyitány. 11: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja? Csak egy hirdetés Kossuth-utca 3 I. em.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 30 fillér, vasárnap 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban elenik meg.

Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések másfelé eső.

Levelezés

AROMAS, zamatos kávét. Király üzletében vevő előtt pörkölik. Dézenfeld-tér 11.

„Vidéki"
Ugy cselekszem, mert nem egy picit, hanem nagyon. Vasárnap nem mehetek. Levelét várja Imádója. 1013

Házasság

Nyugdijas
állami, egyben gazdasági tisztviselő 43 éves, nősülne hozzáillő egyedülálló vagyonos urhölggyel, esetleg benősülne földbirtokba 25—40 évig. Csak hajadon, özvegyek őszinte, kimerítő levelét várja családszerető, boldogságot kereső, szebb jövőre vágyó 143. számu jeligével, Postrestánt Pécs, Főpostára ajánlva küldeni kérem.

Dél-Amerikába
5 éve tartózkodó droguista, aki a saját készitményü szépségápolási cikkek eladásával foglalkozik. 28 éves ágostai evangélikus, jó megjelenésü, finomlelkü fiatalember Ismeretség hiányában ezuton keres és komoly szándékkal levelezni óhajt valláskülönbség nélkül olyan hölggyel, aki némi hozománnyal rendelkezik. Fényképcserét elfogad Személyem ugy Rioban, mint hazámban minden információ kibr. Andre Putz Rio De Janeiro. Posta-Restante. — Correio Geral. — Brasil. 1053

Állást kereső nők

1 vidéki
üzvegy bejáró helyet keres vagy szolgálni 15-re. Irén ut 36. 1074

Fiatal
nő elmenne házvezetőnőnek magános urnőhöz vagy urhoz. Leveleket „Hüséges" jeligére kérem kiadóba 1017

Idősebb
nő kitünően főz, állást keres, vidékre is. Cimet a kiadóba kérek. 1085

Mosni,
vasalni 2 pengőért házhoz megyek. Városház trafik, Piac u. 864

Házvezetőnő,
finomabb lelkü, megbizható jó gazdasszony, — szerény igényü, német órát is ad szabad idejében, jobb családnál nyugodt otthont keres. Cim a kiadóban. 578

Egy
intelligens nő, kis igényü, nyugodt otthont keres; a háztartásban tökéletes, perfekt német, szépen varr. Cim a kiadóban. 579

Betöltendő állás nőknek

Gyermekelen
házaspár keres megbizható jó bizonyitvánnyal rendelkező mindenes főzőnőt, ki a háztartási munkálatokat teljesen önállóan képes végezni Jelentkezés aug. 21-től Kossuth u. 26., keresztépület. reggel 7—9 óráig

Vidékre
mindenes szakácsnő jó bizonyitvánnyal felvétetik. Jelentkezni Szent Anna 31. sz., emelet.

Szerény
igényü német leány hosszabb bizonyitványnyal felvétetik gyermek mellé. József kir. herceg utca 33. sz.

Mindenes
szakácsnő háromtagu családhoz felvétetik. — Csakis jó bizonyitványnyal rendelkezőt veszünk fel. Szántó Mór és Tsa cég. 1023

Hölgyfodrász
kisasszony azonnal felvétetik. Csap u. 3. szám. 1025

Középkoru
nőt keresek, ki csecsemőt már gondozott és erről hosszu bizonyitvánnyal rendelkezik s takaritás is vállal. Cim a kiadóban. 828

Ételkihordónőt
azonnali belépésre keresek. Jelentkezni lehet Rothermere utca 29. sz alatt.

Állást kereső férfiak

Vidéki
fiatalember bármilyen állás keres hosszu bizonyitvánnyal. Irén ut 36. 1075

Mükertész
35 éves, nős, kis családu, azonnal vagy októberre állást keres. — Butor, családom Szoboszlón van. Krizsán Árpád, Budapest X, Kozma utca 8—10. 1095

Érettségizett
középkoru iparos azonnali belépéssel irodai pénzbeszedői, raktárnoki vagy ezekhez hasonló alkalmazást keres Debrecenben és környékére, vagy gazdaságban minden elfogadható fizetésért Szives megkereséseket „Szerény igényü" jeligére a kiadóhivatal továbbit. 885

Hentes
és mészáros állást keres, vagy vidéki szövetkezeti, vagy községi üzletbe kimérőnek elmenne. Szives megkeresést Rakovszky utca 32. 1027

Betöltendő állás férfiaknak

Tanuló
jó családból felvétetik Bar a rövidárunagykereskedés, Hatvan u. 13. 1020

Házmester
elsejére felvétetik. Hatvan utca 49., első lakás. 1004

Jó családból
való fiu fodrász tanulónak felvétetik. Pavilon laktanya. 1082

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvétetik. Jelentkezni 9—12, délután 6—7. — Komlóssy ut 43. 1005

Kifutó
felvétetik. Bihari füszerüzlet, Bethlen u. 36. 1026

Fodrásztanulónak
jó családból való fiu felvétetik. Szoboszlói ut 4. Balogh.

Kiadó lakás

KIADÓ LAKÁS
I. em. 3 szoba, előszoba, hall, fürdőszoba, cselédszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás november hó 1-re kiadó. Értekezhetni Piac utca 34. sz., könyv. kereskedésben. 1000

Kiadó
két szoba, konyhás lakás mellékhelyiségekkel. Csap utca 7. szám. 1018

Háromszobás
parkettás lakás fürdő-, cselédszobával kiadó. Piac utca 58., II. 1014

Magoss György tér 1. 2 szobás csinos kertrenéző lakás szeptemberre kiadó. 1105

Kiadó
Piac utca 46. szám alatt 3 szobás irodahelyiség, orvosnak, ügyvédnek, mühelynek alkalmas. 1008

Kiadó
két szoba, konyhás lakás, mellékhelyiségekkel. Csap utca 7. szám. 1011

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz augusztus 15-re. Honvéd utca 34. Bálint Gáborné. 1109

Két
szoba, konyha, pince azonnal kiadó. Miklós u 18. 1097

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz Dohánygyárral szemben. 1111

Ujonnan
festett kényelmes háromszobás, fürdőszobás utcai lakás olcsón azonnal kiadó. Csokonai u 44. 777

Kiadó
kettő szoba, előszoba, mellékhelyiségekből álló viz és villannyal ellátott magas földszintes utcai tiszta, száraz uri lakás jobb családnak november elsőre, esetleg előbb is elfoglalható. — Árpádtér 44. szám. 1098

Egy
szoba, konyha, speiz — virágos udvarral kiadó. V2

Háromszobás
utcai urilakás előszoba fürdőszobás mellékhelyiségekkel kiadó. Füvészkert utca 14 959

Kiadó
a kereszt épületben 2 szoba fürdőszobával és egyéb mellékhelyiségekkel keresztyén kis család részére. József kir. herceg utca 33. sz.

Kiadó
kettő, esetleg három szoba, fürdőszobával. Bundi u. 4. Megnézhető naponta tiztol-tizenkettőig. 1099

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz dohánygyárral szemben. 1111

Utcai
4 szoba, előszoba, konyha, cselédszobából álló lakás Arany János utcán kiadó. Közelebbi cim a kiadóban. 1115

Csendes,
virágos udvarban szoba, konyha, speiz kiadó. — Honvéd utca 34. 1106

2 szoba,
előszoba, fürdőszoba, — konyha, komfortos lakás földszinten kiadó. — Ugyanott első emeleten 4 szobás, teljesen modern lakás november 1-re kiadó. Rákosi Jenő u. 5., volt Király utca. 1104

Hatszobás
modern uri lakás november hó 1-re Hunyadi utca 24. sz. alatt kiadó, fürdőszobával és gázzal. Házfelügyelőnél. 1015

Miklós u. 4.
négyszobás, legmodernebb földszintes lakás kiadó. Értekezni lehet házmesternél. 1016

Négyszobás
utcai uri lakás novemberre kiadó. Széchenyi utca 40. 1076

3 szobás
udvari lakás novemberre kiadó. Csapó utca 22. szám. 1069

Háromszobás
lakás Batthyány 14. sz. alatt kiadó. 4703

Utcai
háromszobás előszoba, veranda, szép tiszta, kényelmes lakás november hó elsejére kiadó. Rákóczi utca 36. szám 936

Kiadó
prima 7 vagy 5 szobás nagyszerü lakás Péterfián Értekezni dr. Gorove, Ferenc József ut 81. 1039

KIADÓ
november egyre három szoba, konyha, kamara, pince és zárt verandából álló magános ház nagy kerttel. Homokkert, gróf Tisza István utca 10. Értekezni Cserepes utca 7. 905

BIHARI U. 4-e.
Végállomástól 3 perc, 1 szoba, konyha, kamra, melékhelyiségekkel — egész udvarral szeptember 1-től kiadó, Értekezni a helyszinen. 933

Egy
szoba, konyha kiadó. — Teleki u. 5. 1080

Egy
szobás lakás kiadó — Mikós utca 17. 1036

Háromszobás
modern lakás teljes komforttal törvényszék és az állomás közelében szeptember elsejére kiadó. Cim megtulható a kiadóhivatalban. 868

Modern
4 szobás villa, összes mellékhelyiségekkel, ónálló kerttel, nov 15-től kiadó. Huszár-u. 3-b. — Értekezni lehet Jessenyei Lajos gimn. igazgatóval. 537

Négyszobás,
fürdőszobás, komfortos lakás azonnalra kiadó. Gyönyörü virágos udvar. Rákóczi-utca 8 923

Háromszobás
fürdőszobás, komfortos utcai lakás szép udvarban kiadó. Mester-utca 29. Értekezni egész nap 930

Kiadó
4 szobás lakás mellékhelyiségekkel Piac u. 49. szám alatt. 747

2 szobás
modern garzon lakás kiadó szeptember 1-re. Péterfia 46 883

Azonnal kiadó
frissen festett modern utcai háromszobás, fürdőszobás lakás. Csokonai 44. 777

November
hó elsejére kétszobás, — esetleg háromszobás lakást gyümölcsös kerttel bérelnék. Cim a kiadóba kéretik. 937

Három szoba,
fürdőszoba november egyre kiadó. Magos u. 11. 1035

Kétszoba,
konyha, spájz kiadó szép virágos udvarban szept. 1-re. Pereces-utca 18. 991

Butorozott szoba

Különbejáratu
két utcai szoba butorral vagy anélkül egyenként is kiadó. Püspöki palota I. 38. Ugyanott egy kis szoba teljes ellátással kiadó. 407

BUTOROZOTT
udvari kis szoba kiadó Ispotály u. 13. sz.

Különbejáratu
butorozott szoba gyönyörü virágos udvarban intelligens urnak vagy hölgynek, tizenötödikére olcsón kiadó. — Szen-Anna utca 64. Kereszt épület balra. 1057

Különbejáratu
butorozott szoba olcsón kiadó. Simonffy utca 44. 1022

Utcai
butorozott szoba azonnal kiadó. Széchenyi utca 27. sz. 1021

Csinosan
butorozott utcai szoba különbejárattal esetleg két személynek azonnal kiadó József kir. herceg utca 33. 1024

Butorozott
utcai nagy kiadó 2 ember részére, vagy kvártélyos felvétetik. Sámsoni ut 3. szám. 1110

Butorozott
tiszta szoba kiadó 15-re jutányosan. Bethlen u 57. 1114

Butorozott
utcai nagy szoba kiadó két ember részére, vagy kvártélyos felvétetik. — Sámsoni ut 3. szám. 1110

Lakás és szoba kereslet

Keresek
egy szóba, előszoba, — konyha, kamarás lakást Kossuth, Szent Anna részen mielőbbi beköltözésre. Cim a kiadóban. 1112

Keresek
egy szoba, előszoba, — konyha, kamrás lakást Kossuth, Szent Anna részen, mielőbbi beköltözésre. Cim a kiadóban 1112

Elelmiszer, ital

Fajborok
sajáttermésü édes óbor 60 fillér és 1 pengő literenként is. Arany János utca 30 115

Teljes ellátás

Középiskolás
vagy egyetemistát teljes ellátásra, esetleg korepetálással elválla jegyző özvegye. Sinay Miklós 28. 1050

Uri család
intelligens diákokat, egyetemistákat vállal teljes ellátásra. Bővebbet Füvészkert u. 10. 1108

Központban
iskolához közel 2 közép vagy felsőbb iskolás tanulóknak teljes ellátást ad tisztviselő család. Burgondia utca 14 Értekezni lehet Kálvin-téri Collegium előtti trafikban. 865

II. liceumi
kisleányom részére kath. uri családnál lehető egy olyan helyen, ahol zongora is van, szeptembertől teljes ellátást keresek. Ajánlatokat: „Családi otthon“ jeligére a kiadó hivatalba kérem. 1101

2 iskolás
leánykát az iskolai évre elfogad uricsalád. Korrepetálás, német oktatás Cegléd u. 14. 838

Vidéki leánykákat
szept. 1-től elfogad gondos gyermekszerető család, Kossuth utcai templom közelében. Cim a kiadóban. 837

Középiskolai
tanuló teljes ellátást kap. Teleki utca 13. második ajtó jobbra 959

Főiskolai
hallgatót teljes ellátásra elfogad budapesti uricsalád. IX. k. Knezits u 15. földszint 4. 866

Nyugodt,
csendes otthont találhat teljes ellátással külön szobában magános urinő. Cim a kiadóban. 1070

Középiskolai
tanulókat vagy tisztviselőket teljes ellátásra vállalok. Eötvös u. 3. 1065

Ellátásra
elfogad 2 tagu tanitócsalád 2 középiskolás kis lánykát vagy fiut. kényelmes lakás. Cim a kiadóban 1071

Francia nő
szeptemberre teljes ellátást keres egy jobb családban tanitás, vagy fizetés ellenében. Vahlé E., Svetits intézet. 1088

Butorok

Eladó
háló, ebédlő, konyha butor, varrógép, háztartási felszerelések. Nagyvárad u. 14. 970

Butorok,
jókarban levők Kossuth utca 53. szám alatt jutányosan kaphatók. 1107

Szalonbutor
külön sodrony, virágállványok, padlépcső, zsirosbödönök eladók. — Bethlen 34. 1100

Eladó ingóság

3 darab
95x195 ablak üveggel — Miklós utca 51. sz alatt eladó. 1024

Péntek estig
okvetlenül adja fel vasárnapi
apró-hirdetését,
tekintettel arra, hogy az ünnepi szám szombaton jelenik meg.

Középiskolai
tanulókat teljes ellátásra vállalok. Zongorahasználat, Eötvös u. 3. 1066

Izr. urinő
zsidó gimnázium mellett egy-két diáknak olcsón ad teljes ellátást. Rosnerné, József kir. herceg u. 29. 991

Oktatás

Dame
francaise, cherche pour septembre pension complète dans bonne famille, sontre ensignement ou contre payement. — Madesnoiselle Vahlé, — Institut Cvetits. 1086

Reáliskolát
elmult évben jelesen végzett urat különbözeti érettségi előkészitéséhez keresek Deutsch Lajos, Piac u. 38. 1006

Gitár,
basszusgitár, manrolin és olasz nyelvet tanit olasz módszerrel. Cim a kiadóban. 1102

Sparhelt,
jól főz és süt, háromfiókos nagy lisztesláda eladó. Rothermere u 14 994

Vaskályha,
polituros könyvállvány, szép egyszárnyas ajtó sürgősen eladó. Jókai u. 9/a. 1093

Eladó
egy jó négyes feles villanymotor. Cim a kiadóban. N

Polituros
könyvállvány, szép egyszárnyas ajtó, vaskályha sürgősen eladó. Jókai u. 9/a. 1009

Révai
nagy lexikon teljes sorozat a eladó féláron. — Hunyadi u. 18. szám 1113

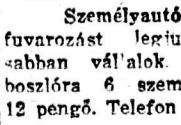
Kereslet

BUZAALJAT,
kölest, repcealjat ugy kisebb, mint nagyobb tételben veszek. Apafi utca 20 4419

Ajánlat

KIRÁLY kávéi mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld tér 11. szám.

Szemüvegek,

hőmérők, látszerek legolcsóbban Paulo vésnök pecsételőkészitő és látszerkereskedőnél, Batthyány u. 22. 3847

Tengerigóré
olcsó árban eladó. Bővebbet: Grosz, Nyil u. 59. 1096

Készdivány
hencser állandóan kapható. Javitást elfogad Horváth József, Csapó 12., kárpitosmester. 1103

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség
utcai és udvari is kiadó Ferenc József ut (Piac-utca) 70 szám alatt — Felvilágositást ad a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. 516

Kapualja
a város legforgalmasabb helyén elárusitó helynek azonnal kiadó. Értekezni a tulajdonosnál az udvarban 1047
Au ó, motor

Autó motor, kerékpár

Személyautó
fuvarozást legjutányosabban vállalok. Szoboszlóra 6 személynek 12 pengő. Telefon 9—47 406

„Peugeot“
kis csukott autó olcsón eladó. Kut utca 118. 711

Eladó
kitünő állapotban levő hat hengeres Auburn gyártmányu négyüléses csukott, személyautó. Felvilágositást ad a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 4097

Kerékpárok.
használt, de kitünő állapotban igen olcsón eladók kedvező részletfizetés mellett. Debreceni Autóforgalmi, Hatvan utca 53. 446

Autó
igen jó karban, amerikai márka, üzemképes állapotban eladó. Csapó utca 10. szám. 1046

Kalor kályha,
kisebb fajta megvételre kerestetik. Teleki u. 5. 1081

Elsőrangu
üzlet keres 3000.— pengő kölcsönt napi visszafizetésre, kellő biztositékkal. Kölcsöntadó esetleg betársulhat. Ajánlatot „Megélhetés“ jeligére kérek. 1010

Eladó ház

Bozzay
telepen, Szép utca 30. számu ház kedvező fizetési feltételek mellett, előnyös bankteherrel. — olcsón eladó. Értekezhetni dr. Hódy ügyvédnél, Piac utca 77. 1086

Eladó ház,
Eötvös u. 40., két utcára nyiló. 3—3 szobás, fürdőszobás, alápincézett szép két lakással. 997

5 szobás,
parkettes, komfortos uri villa parkirozott és gazdasági udvarral eladó Tiszvtiselőtelep. — Földi u 4. 1072

Kedvező
fizetési feltételek mellett Simonffy utca 38. számu nagyobb földszintes ház, előnyös bankteherrel olcsón eladó. — Értekezhetni Dr. Lengyel ügyvédnél, József kir. herceg utca 6. 1086

Ház,
közismert vendéglővel, szállodával, füszer és borbélyüzlettel eladó, — esetleg földdel cserélhető. Cim a kiadóban. 1012

Árpádtér
30. számu szép családi ház jutányos árban eladó. 1001

Eladó föld

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi ut mentén a 6-os kilométernél 4 hold ossz vetéssel kedvező áron és fizetési feltételekkel eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 1073

Hajduszoboszlón
97 hold föld haszonbérbe kiadó. Özv. Guti Tóth Jánosné, Hajduszoboszló. 1094

Birtok bérlet

Azonnal kiadó
Diószegi utszélen vágóhid háta mögött 38 m. hold tanyásbirtok, alkalmas kertészetre, tehenészetre vagy gazdálkodásra. Érdeklődni tulajdonosnál, Zöldfa utca 1. 1049

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat rt. Felelős kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. — Nyomdavezető: VARGA ENDRE.